

ÚJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון

12 OLDAL (értékesebb adóval) 6 SEKEL TEL-AVIV, 1981 SZEPTEMBER 25., PÉNTEK 10.097 sz.

Megegyezés Kairóban, az autonómia-tárgyaláson

«Arra kell törekedni, hogy bevonjuk a palesztinaiakat is»

Tegnap befejeződött Kairóban az autonómia-tárgyalás két napos ülészaka, amelyen a vendéglátó egyiptomi, az izraeli és az amerikai delegáció tagjai vettek részt. Kompromisszumos megállapodás született, amelynek az egyiptomi delegáció volt a kezdeményezője.

A megállapodás lényege, hogy törekedni kell a palesztinaiak bevonására, az autonómia-tárgyalás végső sikere érdekében.

Rendkívül általános a megfogalmazás, ez tette lehetővé, hogy elfogadható lett az az izraeli fél számára.

Izrael úgy értelmezi ezt a kompromisszumot, hogy a judeai, somroni és gázai lakosság

józan, mérsékelt vezetőiből megalakítandó tanácsok delegációjának valóban helyet lehet biztosítani az autonómia ügyekben tárgyaló bizottság asztalánál.

A kairói tárgyaláson az izraeli

küldöttség ismertette azt az új politikát, amely Judeában, Somronban és Gázában érvényesül — Saron hadügyminiszter koncepciójának megfelelően. Az egyiptomi és amerikai delegátusok érdeklődéssel és egyetértéssel szereztek tudomást a koncepcióról.

Az autonómia-tárgyalás az ünnepek után folytatódik és a következő ülészak Izraelben — közelebbről Jeruzsálem környékén, vagy Mocá, vagy Májje Háchámisá kibuc nyaralójában — lesz.

Az izraeli delegáció tegnap es-

Begin miniszterelnök tegnap felkereste Jeruzsálemben Navon államelnököt és tájékoztatta a meikai, illetve alexandriai tárgyalásairól, az autonómia-ügy állásáról és más időszéri problémáiról. Egyben ünnepi jókívánságait fejezte ki maga és a kormány nevében az elnöknek.

A miniszterelnök Navon elnök rezidenciáját elhagyván az újságírók kérdéseire válaszolt. Elmondotta, hogy helyesli Saron honvédelmi miniszter koncepcióját, amelynek lényegéhez tartozik, hogy a jövőben elválasztják egymástól Judeában, Somronban és a Gázai sávban a katonai és a polgári közigazgatás szerveit.

A NEMZETKÖZI ÉLET HIREI

LONDONBAN újabb jelentést tett közzé a nemzetközi fegyverkezéskutató intézet, amelynek adatai és helyzetfelmérő analízisei mértékadóan számitanak világszerte. Az egyik adat azzal kapcsolatos, hogy Izrael légiereje a legerősebb a Közel-Keleten. 602 harczi repülőgéppünkről tud az intézet. Egy általános érvényű megállapítás arra utal a jelentésben, hogy a 80-as években a nemzetközi leszerelés, illetve a fegyverkezési verseny megtorpanásának az infláció a biztosítéka. „Olyan sokba kerül manapság a fegyverkezés, hogy még a nagyhatalmak is kétszer meggondolják, mielőtt egy fegyvertípus elavultnak minősítenék és új típusra cserélik ki” — hangzik a jelentés.

A TASZSZ szovjet sajtóiroda kommentárt tett közzé a lengyel helyzetről. Érdekes megfigyelni, hogy a szovjet hírközlő szervek egyre élesebb hangnemben foglalnak állást a lengyel problémával. Az említett kommentár szerint a Szolidaritás keretei között a nyíltan ellenforradalmi elemek ragadták magukhoz a kezdeményezést és úgy látszik, nem tanulnak az elmúlt évek történelméből, mert különben tudnák, hogy a szocialista világ nem hagyja megtorlatlanul az ellene folytatott ellenforradalmi akciókat. További érdekesség, hogy a Taszsz-kommentár a lengyel kommunista párt vezetését sem kíméli. „Varsói elvtársaink a fülik

Ünnepekre gondoskodják jó olvasnivalóról. A tel-avivi HADÁSH könyvtár az ünnepek alkalmából 20 %-kal leszállítja az antikvár-könyvek árát. Jöjjen böngezni! Tel-Aviv, Nesz Ciona u. 4. tel: 6591684

A francia államelnök: «Szó sem lehet Izrael létének, biztonságának veszélyeztetéséről»

Párizs, (Reuter). — Mitterrand, a francia államelnök tegnap megtartotta első sajtóértekezletét, s behatóan foglalkozott közel-keleti problémákkal. Ismét hangsúlyozta, hogy Franciaország kitart Izrael mellett, az ország létének, biztonságának veszélyeztetése megengedhetetlen.

Az elnök állást foglalt a Camp David-i megállapodás mellett, de hozzáfűzte, a palesztinokat is be kell vonni a békefolyamatba. Közvetlen tárgyalásokra, vagy állam nem fordulhat szembe Izraellel. Ugy kell megkonstruálni, hogy ezt a veszélyt eleve kizárjuk.

Jeruzsáltkai miniszterelnök: «A lengyel hadsereg is segít a rendcsinálásban»

Jeruzsáltkai, Lengyelország miniszterelnöke tegnap közölte, hogy a jövőben a hadsereget is bevetik, ha valahol rendet kell teremteni az ország területén.

A kormányfő bejelentése felzúdulást keltett, mert az intézkedés a polgárháború előjeleként is értelmezhető.

Hírmagyarázók szerint a lengyel kormány most néhány erő-

teljes intézkedésre készül, de nem a lengyel népet, hanem elsősorban Moszkvát akarják meggyőzni arról, hogy a tényleges hatalom a birtokukban van.

Az intézkedés időzítése nyilvánvaló. Holnap nyílik meg a Szolidaritás kongresszusának második ülészaka, amely 2 hét után folytatja munkáját.

OKTÓBERBEN MEGKEZDŐDIK SZINAJ KIÜRITÉSE

KAIRO, (Reuter). A jövő hónap során megkezdődik izraeli részét Egyiptom megvásárolja a lépés — elhagyjuk Ofirát.

Tegnap az izraeli-egyiptomi katonai vegyesbizottság megállapodott Kairóban, hogy az izraeliek birtokában lévő felszerelés egy részét Egyiptom megvásárolja, a

többi elszállítják az izraeliek. Az Ejtán és Ecjon repülőter nemzetközi polgári repülőter lesz. A Santa Katerina-i repülőter ezzel szemben az egyiptomi belső légiforgalom repülőtere-ként működik tovább és azon nem szállnak le izraeli repülőgépek.

TEGNAP RENDŐR, MÁRA LORD...

A Reuter jelenti Londonból: A bonyolult főúri cím örökösödési rendszer következtében egy angol rendőr őrmestert váratlan szerencse ért. Egyik napról a másikra lord lett, mert tagja a Lord Nelson családnak.

Azt állítja az őrmester, hogy lelkiileg nem készült fel erre a fordulatra, amelynek nagyon örül, de elhatározta, hogy a rendőrség kötelékében marad.

A Lordok Háza munkájában nem szándékozik részt venni — mondotta.

Valószínű, hogy előléptetik, s magas tiszti rangot kap Lord Nelson. Az angol rendőrség kötelékében rajta kívül nincs több lord, tehát kivételes érdekességű precedens történt.

BELISE AZ UNO TAGJA LESZ

Alig néhány hónappal ezelőtt vált független államá válni Belise — a korábbi angol fennhatóság alatt álló Honduras — s rövidesen az UNO tagja lesz.

A Biztonsági Tanács foglalkozott az új állam felvételi kérelmével és elfogadta azt. Formális értelmében a közzgyűlés hoz határozatot új országok felvételéről a BT javaslata alapján.

Belise felvételére minden bizonnyal sor kerül még a most folyó ülészak idején. Az új ország képviselői már meg is érkeztek New Yorkba és most ismerkednek az üvegpalota belső életével.

IDŐJÁRÁS

Ma és szombaton is az átlagosnál melegebb idő lesz — jelentette tegnap este a meteorológiai intézet. A levegő páratartalma sem változik.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett drágánk

Kovács (Janovitz) Dusi

Miskolc — Budapest — Haifa

elhunyt.

Kedden, 1981 szeptember 22-én a haifai temetőben csendben eltemették.

Gyászolják: Férfje: KOVÁCS ALADÁR, leánya: DÁJÁN MIRJAM, unokája: DÁJÁN AMNON.

Mély fájdalommal jelentjük drágánk,

BLAU AVRAHÁM

idő előtti elhunyt. Temetése ma, péntek délelőn, 13.30-kor lesz a kibuc temetőjében.

A GYÁSZOLÓ CSALAD és Givat Chajim Móuchád valamennyi tagja

סנטר טוּרס
CENTERTOURS

Utazzon Centertours-al 3 hétre BUDAPESTRE

INDULÁS OKTÓBER 28, VISSZA NOVEMBER 11

Irodánkban magyarul is beszélnek.

A feliratkozás október 5-én befejeződik.

Továbbá kirándulásokat szervezünk Egyiptomba magyarul beszélőknek is.

Felvilágosítás és előjegyzés:

CENTERTOURS, a Dizengoff Center passzázsában, a Hámásbir mellett, tel.: 03-280245-6-7.

KETTŐS ELŐNY A «CHÉRUT» BOLTJAIBAN

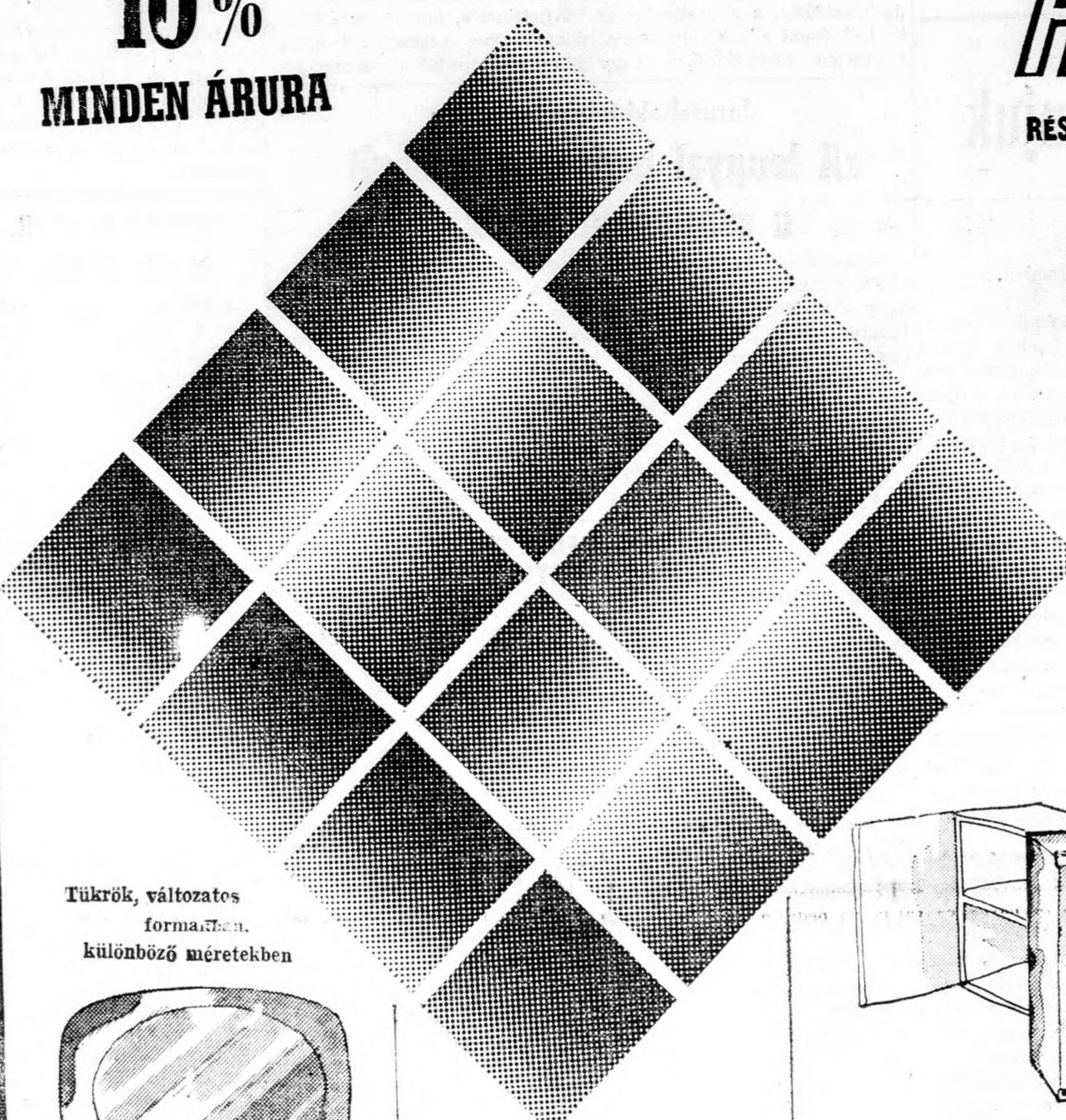
ENGEDMÉNY
10%
MINDEN ÁRURA

GARANCIA
HEROUTHLD

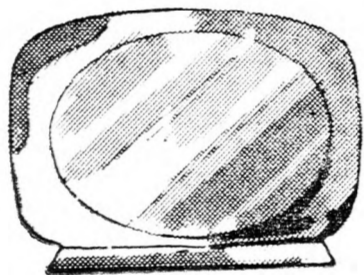
RÉSZÉRŐL, MINDEN CIKKRE

KERÁMIA

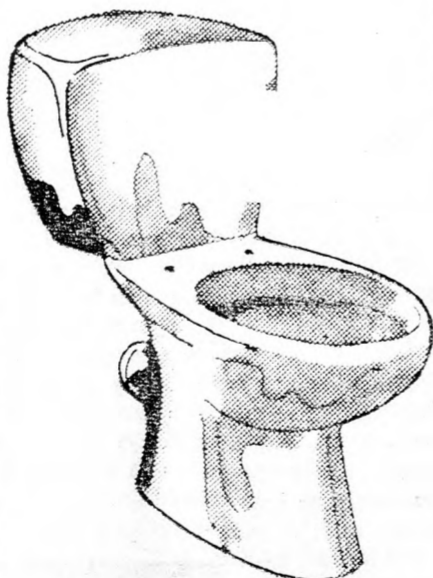
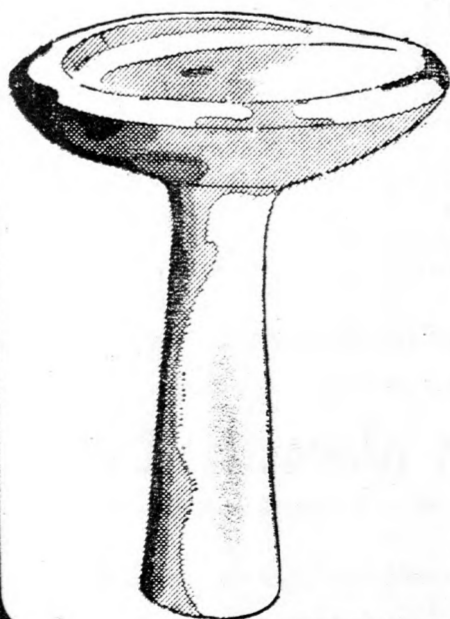
CSEMPEK, CSAPOK, FÜRDŐKADAK, WG-CSESZÉK,
MOSDÓK, TUKRÓK, SZEKRENYEK,
SZERSZAMOK ÉS TOVABBI CIKKEK
ES ALKATRÉSZEK NAGY VALASZTEKA

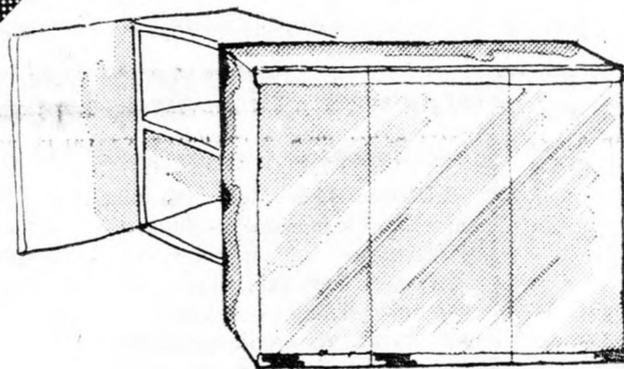
Tükrök, változatos
formákban,
különböző méretekből

Fürdőszoba mosdók és konyhai
leöntők számos színben,
hazai és külföldi gyártmányok

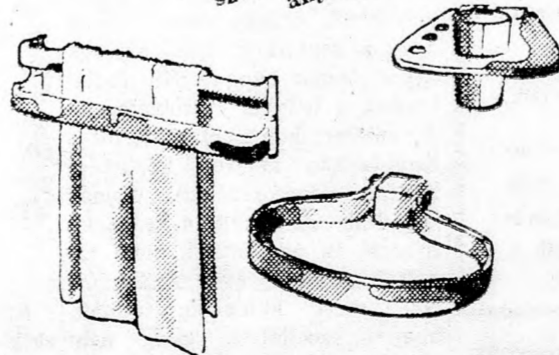
Durablock WC-ülőkék, számos
színben és formában

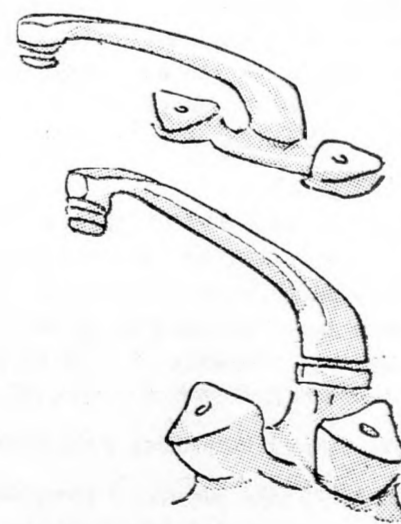
Fürdőszoba szekrények
Különböző színű és nagyságú legmodernebb modellek,
szennyes-kosarak hazai és külföldi gyártmányok

Alkatrészek és törülközőtartók,
különböző formákban, eleven
színekben és átlátszó
anyagokban

Csapterlepek és
masszázs-zuhanyozók,
minden alkatrészrel együtt

Ragadja meg az alkalmat, használja ki a Chérut ünnepi akcióját, vegye meg e meglepő áru, kiváló cikkeket!
A „CHÉRUT” MINDEN GYÁRTMÁNYÁT GARANTÁLJA, — MEGBIZHAT BENNÜNK

Tel Aviv, Derech Jafo-Tel Aviv 7,
Tel. (03) 654555
Herzlia, Ben Gurion 14.
Tel. (052) 84592
Natanja, Herzl 50.
Tel. (053) 33336

Jeruzsálem, R. Jafo 57.
Tel. (02) 244767
Afula, R. Hááljja 33.
Tel. (065) 94169
Tveria, R. Náceret
Tel. (067) 21776

Beér Séva, R. KKL 110.
Tel. (057) 74971
Askelon, Uj keresk. központ,
Tel. (051) 22504
Éjlát, Hátámárim fasor,
Tel. (059) 72236

Jazur, R. Hámerkává 31.
Tel. (03) 808144
Haifa, Hánámál 46.
Tel. (04) 520021

HEROUTHLD

CHÉRUT SZOLGÁLTATÁSOK
KONKURENCIA MENTESEK

Korm
sai was
fénye e
az érzés
ról min
tonban
tént vo
Allamol
künk ál
tatott d
sok csai
mintha
csak a
mert a
elhomály
pülök ü
sült All
pontra
Az él
ban az
történt
de amik
ról van
és Izraé
jéről, ol
men kiv
tet mego
muszáj
gokban
dötséce
tása elő
közlemé
mindazt
ett-tartó
Fexesült
Nem vo
az amer
eremmel
diába s
pekkel k
s fennál
hogyan
Beginnel
jegyébe
erősíti m
lasztások
kapsola
szecsapá
ráel An
nem eng

Eppen
ten a ko
rök a ha
szerint n
dötsége
az Egyes
kerülje a
rikai kor
ügyében.
lom”, an
is, az let
küldöttse
az AWA
mert ezt
zat belü
nak tek
Kormány
ennek el
az ameri
szelgetés
ráel mi
ügyletet,
tén súly
gában Iz
Az izra
magyará
küldöttse
rikában
lalkozni,
az ame
együttm
dig az iz
ben világ

AZ AWACS ÉS AZ IZRAÉLI-AMERIKAI STRATÉGIAI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Irta: SÁBTÁJ HIMMELFARB

Kormányfőnk és minisztertanácsai washingtoni látogatásának a fénye elhalványult, s ma már az az érzésünk, mintha mindaz, ami a miniszterelnökünk Washingtonban tárgyalt, meg sem történt volna, hogy az Egyesült Államok elnöke és miniszterelnökünk által kölcsönösen hangoztatott dícséretes és magasztalások csak a multat illették, s mintha az ott tett kijelentések csak a külszint szolgálták volna, mert a látogatás fényét azóta elhomályosította az AWACS repülőgépek ügye, amely most az Egyesült Államokban drámai esúpontra érkezett.

Az élet szüntelen forgatagában az emberek elfelejtik, mi történt alig pár nappal ezelőtt, de amikor oly döntő kérdésekről van szó, mint például az USA és Izrael kapcsolatainak a jövőjéről, olvankor nem lehet figyelmen kívül hagyni a mai helyzetet megelőző eseményeket. Ezért muszáj visszalapoznunk az újságokban és kikeresnünk a küldöttéink washingtoni látogatása előtt megjelent híreket és közleményeket, s felidéznünk mindazt, ami miniszterelnökünk ott-tartózkodása alatt történt az Egyesült Államokban.

Nem volt titok Izraelben, hogy az amerikai kormányzat rossz szemmel nézte Izraelnek a Szaudiába szállítandó AWACS gépekkel kapcsolatos álláspontját, s fennállott annak a veszélye, hogy Reagan elnök találkozója Bejzingben nem éppen a megértés jegyében zajlik majd le, s nem erősíti meg a két, a legutóbbi választásokon győztes kormánykapcsolatait, hanem éppen az összezúrássá válik, amit pedig Izrael Amerikával kapcsolatban nem engedhet meg magának.

Eppen ezért közölték ismételtén a kormányhoz közelálló körök a hazai sajtóban a hírt, miszerint miniszterelnökünk és külügyminiszterünk már eleve azért repült az Egyesült Államokba, hogy elkerülje az összezúrást az amerikai kormányzattal az AWACS ügyében. Az izraeli „szabadalom”, amit propagandánk között is, az lett volna, hogy az izraeli külügyminiszter nem fog az USA-ban az AWACS ügyével foglalkozni, mert ezt az amerikai kormányzat belügyeibe való beavatkozásnak tekintene Izrael részéről. Kormányfőnk és minisztertanácsai ennek ellenére indokolták majd az amerikaiakkal folytatott beszélgetéseik során azt, hogy Izrael miért ellenzi az AWACS-ügyletet, amely kivitelezés esetén súlyos veszélyeket rejt magában Izrael biztonságára nézve.

Az izraeli „szabadalom” másik magyarázata abban állt, hogy a külügyminiszter azért nem fog Amerikában az AWACS-üggyel foglalkozni, mert utazásának célja az amerikai-izraeli stratégiai együttműködés eszméje, márpedig az izraeli kormány szemében világos, hogy ez a terv nem

lehet meghallgatásra az amerikai kormányzat részéről, ha az izraeli külügyminiszter ugyanakkor tevékenységbe kezd a Szaudiának szállítandó AWACS repülőgépek ügye, tehát az amerikai kormányzat akarata ellen.

Miniszterelnökünk amerikai, főképp pedig washingtoni látogatása első napjaiban az izraeli külügyminiszter ragaszkodott is ehhez, az AWACS gépek szállítása elleni izraeli felfogás előre meghatározott vonalához. Reagan elnökkel folytatott megbeszélésein miniszterelnökünk természetesen kifejtette az izraeli ellenzést, s ugyanazt tették ki séretének miniszter-találkozói is ottani kollegáikkal folytatott tárgyalásaik során.

Ezért aztán úgy festett, hogy a stratégiai együttműködés izraeli tervét rokonszenvvel fogadták az amerikai illetékesek.

Alig pár nap multán azonban már nem bírták türtöztetni magukat az izraeli külügyminiszter tagjai, már nem tartották be az AWACS-üggyel kapcsolatosan vállalt önmegtartóztatást, s különböző alkalmakkor tett kijelentéseikből világosan kihallatszott, hogy nem csak Izrael ellenzi a szauidai ügyletet, de Amerika zsidó poléárainak is küzdenie kell ez ellen.

Az izraeli külügyminiszternek a látogatás utolsó napjai során kifejtett tevékenységében az amerikai kormányzat vezetői kétszínűséget láttak, ami fölött az ottani kormányzat nyílt elégedetlenségének adott kifejezést, miközben több vezető amerikai államférfi, mint például az USA helyettes hadügyminisztere sietett nyilvánosan kijelenteni, hogy amennyiben a Szenátus nem hagyja jóvá az AWACS-ügyletet, akkor nem kerülhet sor az izraeli-amerikai stratégiai együttműködésre sem, amelyet pedig Reagan elnök Bejzingben már letergyalt, sőt már több részlet-megoldást is kötött vele.

Közben, amióta miniszterelnökünk hazatért Amerikából, ott az AWACS körüli küzdelem még élesebb lett, s akár tetszik, akár nem, nem kétséges, hogy az amerikai kormányzat Izraelben látja terve végrehajtásának a kémrepülőgépek leszállításának egyik legfőbb akadályozóját. Az Amerikából érkező hírek arra mutatnak, hogy egyelőre nincs kilátás az AWACS ügylet megvalósítására, ami egyben megkérdőjelezi az izraeli-amerikai stratégiai együttműködés kérdését is és kétségessé teszi, hogy egyáltalán sor kerül majd ez ügyben további megbeszélésekre.

Lehetséges, hogy Izrael kormányza fontosabbnak tartja az AWACS szállítások kútbaesését a két állam stratégiai együttműködésénél, de felvetődik a kér-

dés, hogy ez esetben nem kerül-e meg az Egyesült Államok és Izrael kapcsolata, s nem kerül-e ki, hogy mindaz, amit Washingtonban tett hivatalos látogatása során miniszterelnökünk a közte és Reagan elnök között kialakult „meleg kapcsolatokról” feltételezett — füstbe ment remény csúpan.

Ha pedig a stratégiai együttműködés terve az AWACS-ügylet meghiusulása miatt nem válsul meg, fejeződik a kérdés, hogy ez a fordulat, amely kétségkívül súlyosan csorbitja az amerikai elnök súlyát és tekintélyét tulajdon hazájában, vajon nem vezet-e oda, hogy Izrael kár érje számos olyan területen, ahol az Egyesült Államok támogatására szorul.

Nem titok, hogy Izrael gazdasági helyzete egyelőre nem javul, hanem évről-évre mind nagyobb mértékben szorul amerikai támogatásra. Az amerikai kormányzat pedig, mint tudjuk, épp mostanság tesz nagy erőfeszítéseket kiadásai csökkentésére, mert így próbálja szanálni az Egyesült Államok nemzetgazdaságát, amely az utóbbi évek során ugyancsak megrendült, s szenved az inflációtól is, hogy ne beszéljünk a katonai segélyről, amire Izrael szintén rá van utalva.

Amde ha majd úgy fordul, hogy az amerikai kormányzat sikerrel győzi meg a Szenátus és a Kongresszus tagjait, megkapja hozzájárulásukat és megvalósíthatja a szauidai AWACS-ügyletet, még akkor is fennmaradnak a kétségek az amerikaiak szándékait illetően a két állam stratégiai együttműködésének izraeli javaslataival kapcsolatban.

S itt emlékeztetnünk kell arra, hogy miniszterelnökünk még Washingtonban volt, amikor az amerikai külügyminiszter egy sajtótájékoztatóján kifejtette, hogy az izraeli-amerikai stratégiai együttműködést nem kell oly nagymérvűnek tartani, amilyenek Izrael tartja, mert valójában sokkal szűkebbek a keretei.

Nem titok az sem, hogy az arab államok washingtoni nagykövetei, még amikor Begin Washingtonban volt, jelentkeztek az amerikai külügyminiszternél és részleteket kértek Haigtól az izraeliek által felvetett izraeli-amerikai stratégiai együttműködés felől. Erről a találkozásról

tudunk, azt is tudjuk, miért kérék ezt az arab nagyköveteit, épp csak azt nem tudjuk, mit válszolt nekik az amerikai külügyminiszter, miért is fel kell tennünk, hogy Haig már akkor megmagyarázta az araboknak, hogy nincs miért aggaszsa őket az amerikai-izraeli stratégiai együttműködés, mert még ha meg lesz is, akkor is csak jelképes lesz. Ez persze csak feltevések, de az utóbbi napok fejleményei alapján bizvást feltehetjük, hogy valóságá válik.

Ma már tudjuk, hogy Reagan elnök meghívta Husszeint királyt washingtoni látogatásra, s vele a többi közt amerikai-jordániai stratégiai együttműködésről kíván tárgyalni, ugyanakkor viszont az is köztudomásu, hogy Husszeint király pár hónappal ezelőtt fegyverügyletet kötött a Szovjetunióval, s ami ennél is fontosabb, kijelentette, hogy amíg a palesztinai kérdésben nincs megoldás, nem lehet szó amerikai-jordániai együttműködésről. Ha pedig Husszeint következetesen kitar emellett, akkor mindez azt a benyomást kelti, hogy az amerikai kormányzat már most gondoskodott a kellő alibiről, hogy ne valósíthassa meg az izraeli-amerikai stratégiai együttműködés tervét, tekintve, hogy az Egyesült Államok érdeke megkívánja a stratégiai összehangolást nem csak Izraellel, hanem a közvet mérsékelt, Nyugat-barát arab államokkal is, ha pedig mind a kettő bizonyos okokból, elsősorban az izraeli-arab viszály miatt meg nem valósítható, akkor igen kétséges, hogy az USA egyoldaluan lekötné magát Izrael felé, mert a mult tapasztalatai arra utalnak, hogy az Egyesült Államoknak nem érdeke ilyen helyzetbe kerülni.

Mindebből az következik, hogy ha az AWACS-ügyletet jóváhagyják, akkor még mindig nem lesz világos, mi a jövője Izrael és Amerika stratégiai együttműködésének; ha viszont nem hagyják jóvá, s Reagan elnök vesereséget szenved, akkor szinte bizonyosra vehető, hogy az együttműködés csupán izraeli óhaj marad. Tetejébe pedig még az is megeshet, hogy az amerikai kormányzat és Izrael kapcsolatai jelentős mértékben leromlanak.

UJ KELET
67770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
FÜGGETLEN NAPI LAP
Telefon: 330011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

KÖZÉLETI HIREK

● Jeruzsálemben a Chug Jocé Hungária közönsége előtt dr. Je surun Eljáhu időszerű problémákról tartott előadást majd Saroná Sálom az írásaiból olvasott fel. Bevezetőt Fisch Ábrahám, a Chug elnöke mondott. Avnér Bella, Gottlieb Chájá és Reich Irén volt a háziasszony.

● Sikeres előújság volt Kirját Átán a WIZO-ban. Weisberger Magda és Dick Edit működött közre. Pelz Anci vezette le az élő újságot. A szervezet Sinberger Bellát választotta meg elnöknek. Ferenc Erzi, Itzig Frida és Steinberger Kati volt a háziasszony.

● A HOH tel-avivi szervezete az idén is megrendezte az ünnepek előtti szociális akcióját, amelyet a szociális bizottság hölgy tagjai bonyolítottak le.

● Haifán, a HOH idősebbek klubjának közönsége előtt Csomós Róbert olvasta fel humoros írásait. Székely Sándor, a HOH ügyv. elnöke mondott bevezetőt. Éliás Margit, Löwinger Ilona, Herzog Lili, Hönig Irén, Guttman Elvira és Gröz Karola volt a háziasszony.

● A Nagyváradról elszármazottak szervezete az idén is megrendezte hagyományos őszi ünnepek előtti jótékonyági akcióját. Hetvenhárom család részesült össze-

sen 35 ezer szék összegű segélyben.

● Tisztújítás volt a HOH hezjai szervezetében. A közgyűlés ismét Weisz Ferencet választotta meg ügyvezető elnöknek. Kupferstein Zoltán, Fodor Gizi, Ajtai Béla és Farkas Irén a vezető ség tagjai. Fodor Gizi „Ünnepek előtti gondolatok” címmel tartott előadást. A tagság megünnepelte Bárdos Rózi születésnapját.

● Nagy részvét mellett temették el Haifán Kovács Ancit — Kovács Aladár, a HOH idősebbek klubja elnöke feleségét. A temetésen dr. Deutsch Ferenc és Székely Sándor mondott búcsuszedet a haifai magyar—zsidó szervezetek nevében. Az elhunyt férje, Kovács Aladár mondott kádist.

● A tel-avivi EKED irodalmi klub galériájában megnyílt Ajái Ráchel Szegedről elszármazott, jelenleg Haifán élő festőművész kiállítása, amely október 20-ig tekinthető meg (Rechov Bár Koch bá 29).

● A rechovoti HOH évadnyitó fagyaltudélutánján Rössel Mordecháj író és újságíró tartott előadást aktuális kérdésekről. Löwinger Cvi elnök mondott bevezetőt és Winkler Margit zárószóvaival ért véget a sikeres rendezvény.

EGYMÁS KÖZÖTT

SZEMÉLYI HIREK

● Szép külsőségek között tartották meg Lechner Ávi elektro mérnök és Weite Ronit esküvőjét. A násznép sok szeretettel ünnepelte a fiatal párt, az örömszülőket, valamint a Petach Tikván élő Lechner Rudolfot és Paulát, a vőlegény nagyszüleit.

● Lefkovic (Messinger) Zsuzsi (Szentés—Oroszáza) rövid családi látogatásra érkezett.

● A mult héten tartották szép külsőségek között esküvőjüket a tel-avivi Peér-teremben Löw Hanna és Páneth Mose. A nagy számú vendégereg gratulációval halmozták el a fiatal párt és az örömszülőket, a petach-tikvai Löw Lilit és Frédit, valamint Páneth Mirjámot és Beezálét.

● Haifán a Bét Hároféban tartották esküvőjüket a nevé-sáánáni Goldstein Eszter és Haim Reuvén. Sok gratulációt kapott a fiatal pár, valamint az örömszülőket, Goldstein Éva és Smuel, valamint Haim Silvia és Beni.

● Sok jókívánságot kapott Bné Brákbán Grünwald Olga és Elemér abból az alkalomból, hogy a fiukat alezredessé léptették elő.

● A család és a baráti kör tagjai nagy szeretettel ünnepeleék Natanján Kristóf Lászlót, aki 60 éves lett.

● Schuller Kohn Iván (Kolozs vár—Chicago) rövid látogatásra Izraelbe érkezett és a 052-78777 számon várja barátaí telefonhívását.

● A család és a baráti kör tagjai felkeresték a choloni temetőben Kopfstein Ávri sírját és halála ötödik évfordulóján ázkárát tartották. Kopfstein Ávri a magyarországi cionista mozgalom aktív tagja, majd a bricha egyik vezető személyisége volt.

● Jazurban rendezték meg család és baráti körben Steiner Margit—Steiner Judit és, néhai Steiner Milán lánya, valamint Dani Jechezkel — Ráchel és Jozsef Jechezkel fia — esküvőjét. A násznép sok szeretettel vette körül a fiatal párt, az örömszülőket és Messinger Ferencet, a menyasszony nagypapját.

Elhunyt Nussen Duci, aki két nappal korábban temette el férjét, Nussen Leopoldot. Nussen Duci a 60-as és 70-es években gépíróként dolgozott az Uj Kelet szerkesztőségében. Nagy részvét mellett temették. Szerkesztőségünk ezuttal fejezi ki részvétét az elhunyt lányának.

● A haifai temetőben nagy részvét mellett tartották meg Weisberger Irén sírköveátadását a slosim napján. Kádist az elhunyt fia, Livnát Chájim mondott.

● Szép külsőségek között vették fel Haifán Áser Jisráél fiát Ávráham ávinu szövetségébe. A megjelentek sok szeretettel gratuláltak az örömszülőknél és a nagyszülőknél. Áser Tibornak és feleségének az első, fiu-unoka megszületéséhez.

KERESÜNK

középkorú, magyarul, vagy románul beszélő

ASSZONYT

Haifán, Allenby u. mozgásban korlátozott (részben béna) asszonyhoz, bentlakásra, napi 24 órára, könnyű házi munkákhoz, vagy ugyanerre a célra délután 5-től reggelig.

Telefon: 04—84844.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett családfőnk

Dr. Bruner Huna (Hary)

Marosvásárhely — Beér-Seva

hirtelen elhunyt.

Temetése ma, 1981 szeptember 25-én, péntek déli 12 órakor, a beér-sevai temetőben.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

GONDOS MARGALIT

nagysikerű könyvből

VACSORA JERUZSÁLEMBEN

MÉG NÉHÁNY PELDÁNY KAPHATÓ
A GONDOS KÖNYVKERESKEDESBEN

Haifa, Bét. Hákránót II. 241. — Tel. 04—674666

HITEHAGYOTTAKRÓL ÉS TÉVHITEIKRŐL

Irta: GRÉDA JÓZSEF

Megvan annak már vagy négy évtizede, hogy az öngyűlölő, sors társai ellen forduló zsidóval először találkoztam. Elszomorítónan neveltség, de jelentéktelen tünetnek tartottam, s csak mostában, amikor az akkori fiatalember hajszálpontos mását ismerem fel Nyugaton élő izraeli áltudósok, középeurópai újságírók vagy éppen európai kormányférfiak képeiben, döbbenek rá a kísérteties azonosságra, és a jelenleg már egyáltalán nem jelentéktelen, semmiképpen sem neveltséges voltára.

Az a maga idején majdnem semmibe vett eset egy váradiklub kártyatermében zajlott le. Tucatnyi asztalnál folyt aránylag esendben a játék, amikor az egyik sarok felől hangos szóváltás ütötte meg a teremben ülők fülét. Eleinte bizonyára nem volt több a kártyások szokásos összedüülésénél, de annál szokatlannabb lett a folytatása: az egyik játékos — magas, jólöltözött, kissé fenhéjázó modoru fiatalember — felpattant, kirugta maga alól a széket, úgy kiáltotta: „Ugy kell nekem, ha zsidókkal ülök le játszani!” — Mikor az esetet még aznap este betelefonálta nekem valaki, én naiv elhiszen ő maga is zsidó?! amire

képedéssel kérdeztem, hogy „de az volt a válasz, hogy igen, de rég kitért. Amihez, mielőtt tovább mennék, két megjegyzés tartozik:

Az egyik az, hogy itt nem lesz szó azokról a zsidókról, akik a halálos veszély éveiben életüket és családjuk életét remélték a kitéréssel megmenteni, s ha ez sikerült, utána vagy formálisan is visszatértek, vagy — érthető zavarokban — gyakorlatilag tértek vissza régi körükbe, amelynek az ominózus években sem ártottak. Csak azokról a zsidókról beszélünk, akiknél a kitérés harcoss lépessé, nyilvános megtagadássá, sőt támadássá fajult.

A másik: még csak ne is kitért zsidókról, hanem sokkal helyesebben renegátokról beszéljünk, akiknek ma már keresztvize sincs szükségük. Valamikor felekezetre oszlott a világ, s aki felekezeten kívülinek mondotta magát, arról tudták, hogy zsidó;

ma már azonban a vallásközösségek kivül élnek milliók, sok új hit — egyházellenes fasizmus, ateista kommunizmus — született, de sem Chomsky, sem Sándor professzornak, sem a zsidószármazású, ellenünk forduló államférfinak nem jut a kitérés eszébe, új hite ezt nem követeli meg, indítékait és indulatait, majd ezekből fakadó tetteit azonban ez nem mérsékli.

A renegát józan fővel nehezen érthető magatartását akkor foghatjuk valamennyire fel, ha előbb az antiszemitizmus gyökereit próbáljuk feltárni.

Az antiszemita elégedetlen a világgal. Elégedetlen a szocialista is, aki a bajok forrását a gazdasági, termelési rendben látja, s ennek módosításával akarja a világot megváltani. Az antiszemita ez bonyolult, neki egyszerűbb megoldás, „az ostobák szocializmusa” kell, ő bünbakt keres, számára ez rövid uton old-

ja meg a kérdést. Ha nem oldja meg, az se baj, mert — ellentétben a szocialistákkal — neki nem a megoldás, hanem a gyűlölet, támadható, pusztítható bünbakt létezése fontos. (A mai német antiszemitától meg lehetne kérdezni, hogy zsidótlantott hazájában emberbaráti intézményekké váltak-e a bankok, gyárak és áruházak? S vajon mivel magyarázza ő, hogy a zsidómentes Nyugat-Németország élen jár a gazdasági bünözés terén és 1700 cég foglalkozik benne „adócsökkentéssel” — magyarul: adócsalással? Egy német újságíró erről írva rövid mondatban jegyezte meg, hogy az 1700 cégben egyetlen zsidó sem dolgozik, s máig sem tudom, zsidóbarát megjegyzésnek szánta-e ezt, avagy megrökönyödésének adott kifejezést.)

Az antiszemita úgy érzi, hogy a világ bajait a haszonlesés, a pénzsóvárság okozza. De hát homályosan azt is tudja, hogy haszonleső, önző ő maga is. Elégteleníti a világot a hazugság, álnokság és fufang, véli helyesen de önmagára igen büszke, ha sikerült valamit fufangosan a maga javára fordítani, s egy kis hazugsággal meg megy éppen a szomszédba. Ezért az antiszemita a lélektanban jól ismert „kivetítés” eljárásához folyamodik. Bünét, hibáit, fogyatékosait kivetíti a kiválasztott, bünbakra, a zsidókra, ez mindig bevált: a zsidók testesítik meg az önzést, a prédalesést, a hazugságot, álnokságot és hatalomvágyat (meg még száz, egymásnak olykor ellentmondó bün), ha pedig ezektől, akkor maga a kivetítő ártatlan, mint a ma született bárány.

Igénybe veszik a kivetítés módját mások is. A Ku-Klux-Klan tagjai (de náluk értelmesebb amerikaiak is) jól tudják, hogy maguk is bolondulnak a nőkért, szívesen néznek a pohár alá, s határozottan jobban szeretnek szórakozni, mint dolgozni, de mindezt kivetítik „az örökösön csak szeretkező, lusta, iszákos feketékre”. Egész nemzetek projektálják szegénylivalójukat más nemzetekre: a szifilisz a franciák nápolyi betegségnek az olaszok francia nyavalyának hívják.

Minket azonban a mi bünbaktársunk érdekel. Azt mondtuk fentebb, hogy a józan ész számára szinte felfoghatatlan, hogy valaki saját közössége ellen forduljon. A kivetítés ősi módszerével megismerkedvén, már kezdjük ezt érteni, sőt még az a különös gondolat is felvetődhet bennünk, hogy a zsidó renegát talán még az antiszemitáknál is érthetőbb jelenség. Őt ugyanis minden lépten-nyomon zavarja a zsidósága, akadályozza előmenetelét, érvényesülését társadalmi elhelyezkedését, üzleti, tudományos vagy házassági terveit, sikereit. A polegáriusult zsidó maga is a társadalomban él, a zsidóellenes vádak éppen úgy hatnak rá, mint az antiszemitára, sőt még hevesebben, mert hiszen ő minduntalan beleütközik a zsidóellenes előítéletekbe. Az antiszemita ismeri tulajdon hibáit és bünét, s ha ezeket zsidó bünöknek nevezi ki, akkor már nem ő, hanem a zsidóság a hibás. A zsidó renegát azonban nem csak az általa is zsidónak vélt hibákat tudja ma rában, hanem magát a zsidóságot, hogyne sietne hát mindent a dühödten eltaszított zsidóságra

hárítani! S nem elég neki zsidóságot megtagadnia, támadnia is muszáj, ez az ő remélt büntetlenségének bizonyítéka és záloga.

Az egykori váradifialember és számtalan társa magatartását még csak magyarázhattuk alacsony értelmi fokkal, jellemgyöngeséggel. De hogyan értelmezzük az eltévedést tagadhatatlanul nagy műveltségű tudósoknál és közéleti férfiaknál? Mivel náluk a renegátság, az elszakadás, a túlzott, tehát beteges tünetekkel jelentkezik, káros jelenségnek kell tekintenünk, s a legkézenfekvőbbként a paranoia ki-nálkodik, amit a pörlekedő hajlam jellemel, főként pedig az, hogy a benne szenvedőnek csak egyetlen egy téves eszme-rendszere van, a többiben észéhez és műveltségéhez méltóan tud gondolkodni. A paranoia renegátoknál még az is megfigyelhető, hogy az antiszemitizmus friss válfaját, az Izrael-ellenességet művelik, ami rendkívül érthető.

Már a vallási alapon álló antiszemitákat is szinte kétségbeejti Izrael államának a léte, hiszen nem tudják, Izrael sok, hős és áldozatos háborúja után, hová tegyék a zsidó gyávaság vádját, virágzó mezőgazdasága és ipar láttán a zsidó lustaságát. A katolikusoknál dogma „a bolygó zsidó” örökös és kényszerű vándorlása, ők nem tudják, mitévők legyenek a dogmát cáfoló letelepedéssel, az újjászületett államisággal. Az öngyűlölő zsidó, aki többnyire tagadja magát a zsidó nemzeti létet is, ezt azért teszi, mert könnyebben tudna elszakadni a szerinte nem létezőtől, vagy megszűnésre ítéltől, mint így, a feltámadt és immár letagadhatatlan nemzeti-állami közösségtől. Új vádat keres tehát, s mert nem feledheti a zsidó nép mártíriumát most ezt vetíti ki az arabságra: most az arab a mártír, a zsidó a kínzója, akivel ő nem vállalja a közösséget. A néhai francia kormányzó a katolikus dogmából kiindulva végezte el ezt az átminősítést, a bécsi az ön-antiszemitizmust tovább fejlesztve jutott el ugyanoda, csak hogy származása miatt nála kórosnak kell tekinteni azt „ami más származásuaknál

annyira megszokott, hogy akár normálisnak is mondható.

Kétezer éves hányatott történelmünk során vajmi keveset tehetünk renegátjaink ellen, Izrael államának megszületése óta több lehetőségünk lenne. Sajnos, kormányaink első perctől fogva elhanyagolták a feladatot, viszont egyre sűrűbben veszik fel a kesztyűt zsidó szervezetek — a Bné Brit rágalmozás elleni ligája például —, sőt magánszemélyek is, dicsegetés harcot folytatva izraeli mazóink ellen általában, renegátjaink ellen különösen.

A legkényesebb a küzdelem a zsidó származású, ellenünk forduló aktív államférfiak ellen, mert ezt saját államuk, népük tüstént „belső ügyeibe való beavatkozásnak” hajlandó minősíteni, maguk az államférfiak pedig váltig elutasítják a vádat, hisz a betegségnek épp ez a tünete, egyetlen téveszméjéből a paranoia kigyógyíthatatlan, mivel pedig minden más téren logikus és meggyőző, a jóakaratakat is megtéveszti. Ezekben az esetekben mind a külső beavatkozás vádját, mind a csökönny azal kerülhetjük meg, ha az ilyen politikusok figyelmét felhívjuk arra, hogy Izrael megszületése új tény, amely új normákat szül, s egy államnak igényei lehetnek. A mi szerény igényünk anyai legyen, hogy az idegen népek zsidó származású vezetői tegyenek meg annyit, amennyit minden helyes jogérzékű bíró is megtesz: ha az elébe kerülő per bármelyik szereplője neki rokona, akár a legtovábbi is, a bíró elfogultnak deklarálja magát, nem vállalja a pert. Pedig hát ő is, mi is tudjuk, hogy nem elfogult, semmi köze ahhoz a roknonhoz, mégis elhárítja az ítélethozatalt, nehogy mások mondhassák érdekeltnek. Vajon az államférfi, még ha tagadja is a zsidósággal való közösséget, nem tartozik jóhírének anynyival, amennyivel minden bíró önként adozik saját és az igazság szolgáltatás jóhírének?

Számos renegátunk persze nem beteg, nem a paranoia, hanem jól felfogott érdekei állítják szembe velünk. Ezekből azonban más nemzeteknek is kijut (gondoljunk csak a világháború milliányi áruló kollaboránsára), míg rögeszmés öngyűlölői többnyire csak a nehéz sorsu népeknek, elsősorban a zsidóságnak akadnak. S mert ez fájó sajátosságunk, különlegességünk, azért szenteltük e sorokat e furcsa renegátok lélektanának.

NYITVA 81.9.27-ÉN, SZOMBAT ESTE IS
NAPONTA 9-TŐL 19.00-IG, KEDDEN IS

VALÓDI
BRILIÁNS
INGYEN!

MINDEN 1000 SEKEL ÖSSZEGŰ VÁSÁRLÁSRA

2000 SEKEL 2 GYÉMÁNT INGYEN, 3000 SEKEL 3 GYÉMÁNT INGYEN, STB.

Az ékszerek és briliánsok csodás választékát találja a kiállítási termünkben. A medálok, fülbevalók, karkötők és láncok sokszáz modellje, minden ízlés és minden költségvetés

számára. Szombat este kezdjük a speciális akciót, amelynek keretében minden 1000 sekel összegű vásárlásra valódi briliánt adunk ingyen.

ARANY- ÉS BRILIÁNS-VÁSÁRLÁS BIZALOM DOLGA
A HAIFA DIAMOND CENTRE BEBIZONYÍTOTTA MEGBIZHATÓSÁGÁT 15 ÉVEN AT

CSAK NÁLUNK
adhat vissza minden ékszert 30 napon belül és visszakapja egész pénzt

CSAK NÁLUNK
vásárolhat teljes bizalommal, legalább 30%-kal olcsóbban, mint a különböző „tözsdek” és áruház-lánccolatok árai

HAIFA DIAMOND CENTRE
K. ELIÉZER, CAHAL U. 10., TEL. 537285, HAIFA
KARMEI FIÓK, SD. HÁNÁSZI 15

NAGYOTHALLÓKNAK!

- ★ Szemüvegben elrejtett hallókészülékek
- ★ Segédeszközök a televízió és telefon hallgatására
- ★ Fülhallgatók méret után
- ★ Gould szárazelemek dupla időtartamuk

EHUD LÉV-RAM és DÁVID NESER vezetésével
AUDIOMEDIC, Tel Aviv, Frishman 69 tel. 225223
AUDIPHONE, Haifa, reh. Jeruzsálem 6, tel. 660181

Boldog újévet kívánunk összes vevőinknek

BNÉ CION

amerikai testvéri cionista szervezet,
amely az Amerika és Izrael közti
baráti viszony elmélyítésével foglalkozik,
ezuton küldi jókívánságait összes tagjainak
és barátainak, új, boldog és egészséges
évet kívánva nekik.

שנה טובה

SIDNEY WIENER
elnök
MEL PARNES
főtákar

HERMAN Z. QUITMAN
helyettes elnök
RAYMOND M. PAT,
a Bné Cion Alap ügyv. elnöke

Bnai Zion, Budapest Chapter No. 51,

minden tagjának és barátjának boldog újévet
és kellemes ünnepeket,
Izrael hős népének igazi békét kíván

שנה טובה

FRISCH JÓZSEF titkár Dr. KOVÁCS JÓZSEF elnök

KISVÁRDA and VICINITY

Chapter No. 34, Bnai Zion

kíván tagjainak, Izrael és a világ zsidóságának
békés boldog újévet

שנה טובה

TOBY SCHWARTZ
elnök
DANNY GROSS
diszelnök

ALFRED D. FARKAS
titkár

Boldog, békés új évet kívánunk Izrael államának, népének,
tagjainak és testvér-szervezeteinknek

Kosice and Vicinity, Chapter No. 59

Bnai Zion Vezetősége

שנה טובה

Bnai Zion, Munkács and Vicinity

Chapter No. 55 Vezetősége

boldog újévet és kellemes ünnepeket
kíván tagjainak
és a testvérszervezeteknek

שנה טובה

Boldog ünnepeket, békét kíván a világnak

שנה טובה

FIRST HUNGARIAN LITERARY SOCIETY

ELSŐ MAGYAR ÖNKÉPZŐKÖR EGYESÜLET

323 East 79th Street, New York, N.Y., 10021,
Tel.: 650-9435

BARÁTAINAK ÉS ISMERŐSEINEK
BOLDG, BÉKÉS ÚJÉVET KIVÁNNAK

ROSE and MICHAEL

IRENE and MARTIN

GERHARDT

EMGE PAPER CO.

77 Gazza Blvd. Farmingdale N. Y.
11735

שנה טובה

„Beregszász and Vicinity, Chapter No. 57,

of Bnai Zion” vezetősége

ezuton kíván Izrael népének, tagjainak és barátainak
egy boldog, békés és szerencsés újévet

שנה טובה

Manhattan Region, Bnai Zion, New York, vezetősége
nevében, ezuton kíván Izrael államának, népének a
Bnai Zion tagjainak és testvér-szervezeteinek
egy békével teli, boldog és szerencsés új esztendőt

שנה טובה

NAT GELMAN, President

Békés, boldog új évet kíván Izrael népének, tagjainak és
testvérszervezeteinek, a világ zsidóságának, az

„Israel Chapter No. 72” of Bnai Zion

Vezetősége

שנה טובה

Eger and Vicinity, Chapter No. 163

of Bnai Zion Vezetősége

ezuton kíván Izrael népének, tagjainak
és az Egyesület barátainak
egy békés, szerencsés és boldog újévet

שנה טובה

Izraelben és New Yorkban élő rokonainknak, barátainknak,
az UJ KELET minden olvasójának, ezuton kívánunk egy
boldog, egészséges, békével teli és szerencsés új esztendőt.

NYIRI JÓZSEF

az UJ KELET new-yorki kiadó-
hivatalának vezetője és
felesége MAGDA

שנה טובה

A Theodor Herzl Lodge, Bnai Zion vezetősége

ezuton kíván Izrael népének, tagjainak,
testvérszervezeteinek,
egy boldog, békével teli, szerencsés újévet

שנה טובה

BÉKÉT IZRAELNEK,
MINDEN MAGYAR-ZSIDÓ EGYESÜLETNEK
ÉS TAGJAINAK

שנה טובה

MAUTNER JOHN és MIMI

BÉKÉS, BOLDG ÚJÉVET KIVÁN
AZ EGYETEMES ZSIDÓ NÉPNEK,
IZRAELNEK

שנה טובה

SCHLESINGER MARGARET

Minden zsidó testvérünknek Izraelben
és a világ minden táján,
békés, boldog újévet kíván

שנה טובה

BOKOR LÁSZLÓ

Barátainknak, ismerőseinknek, Izrael népének és a világ
zsidóságának boldog és békés új évet kíván

HARRY és EDITH FRANKLIN

שנה טובה

NEW-YORKI LEVÉL

● A Bné Cion szervezet főleg magyarajkú csoportokat magába
foglaló Manhattan tartományi
szervezete tisztújító közgyűlést
tartott, ahol egyhanguan Gelman
Nátánt választották újra a szerve-
zet elnökévé. Gutkin Éli, Halász
László, Klein Erika, Michelson
Záhava, Nyíri József, Müller Eli-
zabeth és Seregi Bill lett az alel-
nök. Klein Arthur ismét az intéző
bizottság elnöke. Bányász Tibor
a kincstárnok, Moroff Irén a
jegyző.

● A Nagyvárad és Környéke
Chapter szintén tisztújítást tar-
tott. Stein Dezső (Dudi) lett is-
mét az elnök. Landa Jenő ügy-
vezető alelnök. Alelnökök: Ákos
Frank (Schreier Feri), Hold Eli-
zabeth, Klein Alex, Reiss Magda,
Weiss Alex. Az intézőbizottság
élére Holloway Erika került, a
helyettese Ákos Katalin. Klein
Barbara a főtákar, Steiner Róza
a kincstárnok. Az intézőbizottság
számos új taggal bővült: Katz
László, Helfy Péter, Helfy Mag-
da, Mezei Tom, Mezei Elizabeth,
Herskovits Ernő, Wieder Zoltán,
Wieder Éva, Spingold Ágnes.

● A new-yorki magyar-zsidó
társadalom közszeretetének örven-
dő népszerű tagját ragadta el
élete delén a könyörtelen halál.
Bokor Lászlóné született Soltész
Magda elhunyt. A Bokor-ház-
sár Budapestről került New
Yorkba. Bokor László szombat-
helyi származású, eredeti neve
Blau volt. Mind a Bné Cion, mind
a Magyar Zsidó Világszövetség
vezetőségében aktív tevékenysé-
get folytatott a Bokor-ház-
sár és részt vettek minden Izraelért
folyó tevékenységben. Az elhunyt
temetésén dr. Ben Cion Boxer rab
bi mondott búcsúbeszédet, méltat-
va Bokor Lászlóné kiváló tulaj-
donságait. A liturgiái funkciót
Gross Ernő főkántor látta el. A
temetés New Jerseyben, a Para-
mus-i temetőben volt. Bokor
László rövidesen Izraelbe utazik,
mert jelentős alapítvánnyal akar
ja megörökíteni kitéves emlékét.

Az Izrael és Egyiptom közötti végleges béke reményében

ez uton kívánunk boldog és szerencsés új esztendőt bará-
tainknak, Izrael népének és a világ zsidóságának

BILL és LULLY SEPEGI

Dr. KOVÁCS JÓZSEF, ÉVA és ADÁM

ezuton kívánunk kellemes ünnepeket és egy békés, sze-
rencsés új esztendőt barátainknak, utasaiknak, Izrael né-
pének és az egész világ zsidóságának

KOVÁCS UTAZÁSI IRODA, 81-08

Broadway, Elmhurst, N. Y.

Telefon: 651-2494

IZRAEL HŐS NÉPENEK, A BNAI ZION MINDEN
TAGJAINAK, IZRAELI ÉS NEW-YORKI
BARÁTAINKNAK KELLEMES ÜNNEPEKET
ÉS BOLDG, BÉKÉS ÚJ ESZTENDŐT KIVÁNNAK

DANNY és EDITH GROSS

Miami Beach Chapter 186 of Bnai Zion

vezetősége

ezuton kíván tagtársainak, Izrael népének és az egész
világ zsidóságának egy békével teli, szerencsés, egész-
ges és boldog új esztendőt.

A VILÁG ZSIDÓSÁGÁNAK ÉS BARÁTAINKNAK
BÉKÉS ÉS BOLDG ÚJ ESZTENDŐT KIVÁNNAK

SOMLÓ JÓZSEF,

a Magyar Zsidó Világszövetség alelnöke

és felesége MAGDA

Izrael népének, a világ zsidóságának, a Bnai Zion minden
tagjának, barátainak és ismerőseiknek ezuton kívánunk
egy boldog, békével teli egészséges új esztendőt.

BEN BROWN,

a Miami Beach chapter elnöke

és felesége GLADYS

1981.IX.25

שנה טובה ומבורכת

שנת שלום ובטחון

IZRAELNEK ÉS HÓS VÉDŐINEK,
A MAGYAR ZSIDÓ VILÁGSZÖVETSÉG
TAGOZATAINAK, MINDEN MAGYAR-ZSIDÓ
EGYESÜLETNEK ÉS ÖNTUDATOS TESTVÉRNEK
BÁRHOL A VILÁGON

**BOLDOG UJÉVET ÉS IGEN KELLEMES
BÉKÉS ÜNNEPEKET KIVÁN**
A MAGYAR ZSIDÓK VILÁGSZÖVETSÉGE
New York

ROKONAINKNAK, BARÁTAINKNAK,
AZ EGÉSZ MAGYAR ZSIDÓSÁGNAK,
IZRAEL NÉPÉNEK ÉS ÁLLAMÁNAK

שנה טובה ומבורכת

**BOLDOG UJÉVET ÉS KELLEMES ÜNNEPEKET
KIVÁNUNK**

MICHAEL és MAGDA BERGER

a MZsV amerikai tagozata elnöke és neje, New York

BOLDOG, BÉKÉS, EGÉSZSÉGES UJÉVET
ÉS KELLEMES ÜNNEPEKET KIVÁNUNK
A ROKONOKNAK, BARÁTOKNAK,
A MAGYAR-ZSIDÓ EGYESÜLETEKNEK
ÉS IZRAEL NÉPÉNEK

שנה טובה ומבורכת

GATI NORMAN és ÉVA, New York

a MZsV igazgatósági elnöke és neje

שנה טובה ומבורכת

Boldog újévet és kellemes ünnepeket kívánunk
Izrael népének és államának, rokonainak, barátainak,
a Magyar Zsidók Világszövetsége tagságának

**SAND (SEIDENFELD) MARCEL
és SUSIE (WEINGARTEN)**

a MZsV igazgatósági társelnöke és neje, New York

ROS HÁSÁNÁ 5742 ALKALMAVAL
békés, boldog, egészséges és bőséges újévet
és kellemes ünnepeket kívánunk rokonainknak,
barátainknak, a Magyar Zsidó Világszövetség tagságának,
a zsidó államnak és népnek

כתיבה וחתומה טובה

KELLER LÁSZLÓ és VERA (New York)

a MZsV tb. alelnöke és neje

כתיבה וחתומה טובה

Dr. FARKAS ERVIN és IBY (New York)

ezúton köszöntik rokonaikat, barátaikat, jóismerőseiket,
a Magyar Zsidók Világszövetsége tagozatait, és

**BÉKÉS, BOLDOG ESZTENDŐT,
kellemes ünnepeket kívánva Izrael népének
és a világ zsidóságának**

Rokonainknak és barátainknak, a MZsV tagságának
és a világ zsidóságának kívánunk

שנה טובה ומבורכת

BOLDOG UJÉVET ÉS KELLEMES ÜNNEPEKET

WEISS MARTON és ANNUS

a MZsV USA-tagozatának alelnöke és a Miami Beach-i
csoport elnöke és neje

J. N. C. OF MÁRAMAROSSZIGET
Chapter No. 134, Bnai Zion, New York
ROS-HÁSÁNÁ 5742 ALKALMAVAL

כתיבה וחתומה טובה

szeretetteljes üdvözléseit és jókívánságait küldi
izraeli és gáluti testvéreinek, a zsidó államnak és népnek

שנה טובה ומבורכת

ROS HÁSÁNÁ 5742 ALKALMAVAL

békés, boldog, bőséges újévet és kellemes ünnepeket
kívánunk a Zsidó Államnak és népnek,
minden magyar-izraeli zsidó egyesületnek
és öntudatos zsidó testvérnek szerte a világban

NÁNÁSI MIKLÓS és JOLIE (New York)

כתיבה וחתומה טובה

BÉKÉT IZRAELNEK!

Kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánunk
minden magyar-zsidó egyesületnek és tagságának
az egész világon

Mr. & Mrs. Waldmann J. Tibor (New York)

שנה טובה ומבורכת

A Magyar Zsidók Világszövetsége tagságának,
a testvérszervezeteknek, rokonainknak, barátainknak,
Izrael államának és népének

**SZERENCSES UJÉVET
ÉS KELLEMES ÜNNEPEKET KIVÁNUNK**

ROTH JÓZSEF és CAROLE, New York

FETTMANN JÓZSEF és MARGIT ז"ל

családja, New York

Lorraine & Steven Strauss és gyermekeik

כתיבה וחתומה טובה

boldog, egészséges, békés, bőséges újévet
és kellemes ünnepeket kívánunk a rokonságnak, barátoknak
és jóismerősöknek, Izraelnek és a zsidó népnek.

שנה טובה ומבורכת

Nagyon boldog újévet és kellemes ünnepeket kívánunk
rokonainknak, barátainknak,
a Magyar Zsidók Világszövetsége tagságának
és Izrael népének

FRIEDMAN JUDY és LÁSZLÓ (New York)

**BOLDOG UJÉVET ÉS KELLEMES,
VIDÁM ÜNNEPEKET KIVÁNUNK**

a rokonoknak, barátoknak, az Új Kelet összes dolgozóinak,
olvasóinak,
a magyar-zsidó szervezeteknek és Izrael népének

שנה טובה ומבורכת

KAHÁN KÁLMÁN és HELÉN

New York

שנה טובה

KIVÁNJUK AZ IZRAELBEN ÉS A VILÁGON
BÁRHOL ÉLŐ MÁRAMAROSIAKNAK

A MÁRAMAROSI ZSIDÓK FEDERÁCIÓJA
New York

Sam Kaplowitz
tb. elnök

Morris Kreiner
titkár

Chaskel Klein
elnök

Dr. GUTMAN ÁRMIN

Sighet — New York

az újév alkalmával Izraelben és a szétszórásban élő
családjának és ismerőseinek, Izraelnek és népének

כתיבה וחתומה טובה

egészséget, békét és boldogságot kíván.

שנה טובה

Barátainknak és ismerőseinknek, a Bnai Zion
és az Irgun Oléj Máramarossziget B'Jisrael tagjainak,
az egész zsidó népnek

SZERENCSES, BÉKÉS UJÉVET KIVÁNUNK
DAVID és IRÉN WEISEL (New York)

שנה טובה ומבורכת

**A BNAI ZION NAGYVÁRAD ÉS KÖRNYÉKE
PÁHOLY VEZETŐSÉGE, New York**

BOLDOG UJÉVET ÉS KELLEMES ÜNNEPEKET
kíván tagjainak, testvér-szervezeteinek,
az összes váradiaknak,
Izrael hős védőinek és népének

כתיבה וחתומה טובה

Szeretettel köszöntjük tagjainkat, a testvér egyesületeket,
a világon szétszórta erdélyi testvéreinket,
a zsidó államot és népet,

**BÉKÉT, BOLDOGSÁGOT, BŐSÉGET
ÉS KELLEMES ÜNNEPEKET KIVÁNUNK**

**A BNAI ZION „TRANSILVANIA” LODGE
VEZETŐSÉGE (New York)**

כתיבה וחתומה טובה

Rokonainknak, barátainknak, Izrael népének,
valamint a Bnai Zion tagjainak,
legjobb kívánságainkat küldjük ros-hásáná 5742
alkalmából, és kellemes, békés ünnepeket kívánunk.

Hozza meg az új esztendő Izraelnek a békét!

ZÉLIG HERCI és BIJOU, New York

שנה טובה ומבורכת

Rokonainknak, barátainknak, a Bné Cion tagságának
és Izrael népének boldog újévet
és kellemes, békés ünnepeket kívánunk

STEIN DEZSŐ és ANIKÓ

a Bné Cion Nagyvárad és környéke chapter elnöke és neje
(New York)

JOSEPH MERO (MARMORSTEIN)

(Nagyvárad — New York)

egy békés és egységes jisuv reményében kíván

שנה טובה ומבורכת

**NAGYON BOLDOG, BÉKÉS UJÉVET,
KELLEMES ÜNNEPEKET**

barátainak és jóismerőseinek, a Bné Cionnak

שנה טובה ומבורכת

NAGYON BOLDOG UJÉVET
és kellemes ünnepeket kívánunk rokonainknak,
barátainknak és ismerőseinknek szerte a világon

Steiner Olga és György (New York)

Steiner Elisabeth és Robert (Mannheim)

valamint családjaik

שנה טובה ומבורכת

Boldog újévet és kellemes ünnepeket kívánunk
izraeli testvéreinknek, összes rokonainknak, barátainknak,
a Bné Cion Nagyvárad és Környéke Páholyának,
Izrael népének

FRANK KATÓ és ÁKOS, New York

(Schreier Feri és neje)

שנה טובה ומבורכת

5742 ROS-HÁSÁNÁ ALKALMÁBÓL

a Bnai Zion Técső (Máramaros) és környéke Chapter
nevében békés, boldog, egészséges újévet
és kellemes ünnepeket kívánunk Izrael hős védőinek,
a világ zsidóságának

FARKAS LÁZÁRNÉ (KAHÁN LILLY)

elnök, New York (Natanja)

MARKOVITS EMIL és CSALÁDJA

Ecuadorból küldi

שנה טובה

jókívánságait rokonainak, barátainak,
a máramarosszigeti Landsmannoknak
és a világ zsidóságának

1981.IX.25

Nyugi, nyugi, nincs semmi baj...

DANOS MIKLÓS NEMETORSZÁGI LEVELE

Böll, a Nobel-díjas német író vetette papírra az alábbi jellemzést. „Harminc év legjelentősebb vívmányának tekintem, hogy örök, vad nyugtalanságunk nyugszik, kezdünk bölcsőbbek lenni — talán egyszer felnőttek és is válunk.” Már mint a német nép.

Hogy nyugodtabbá vált, ezen lehetne még vitatkozni, de, hogy bőlebb lett, az biztos. Mert mi nek nevezem, ha nem leülepedettségné azt, ahogy a napi, bel politikai híreket-eseményeket fogadják?

CSENDES BÉKE-IDŐBEN

Például: „Tegnap Esbjerg városka mellett lezuhant a 200. Starfighter típusú vadászbombázó.” — jelenti egy rövid, egyházas cim. — „A pilóta megme nekült.” A tárgyilagossá száraz kommentár nem üvölt, nem szitkozódik, nem keresi a hibást, a felelőst, hanem azt emeli ki, hogy „ezzel a zuhanással kerek számmá kerekedett a Szövetségi Köztársaságban elpusztult Starfighter típusu repülőlék száma”.

Kétszáz! Milyen érdekes... Nahát igazán nem gondoltam volna, hogy a kétszázhuszról, kétszázra a nyugalmass, szent béke időben, minden ellenséges repülő től mentes felhőtlen égből lepoty tyan. Pedig mi még javítottunk is rajta — irták a szakértők. De ugy látszik, hogy nem lehetett annyit javítani rajtuk, hogy le ne zuhanjanak. Eddig száz, jól képzett német pilóta halt meg. Békében. Persze, hogy félnek a háborútól, Ott még lönek is...

Más: „Lélektani és szociográfiai felmérést készítettek a neo-náci csoportok tagjairól” — tu datja a bal- és jobboldali terro ristáktól rettegő olvasóval kedvenc napilapom. Kicszer is elő vasom. A szöveg tökéletesen fe di a cím tartalmát. Tehát ott tar tunk, hogy a tiltott-tilosban jár rokat, a vad-öklü hitlerista ifja kat, a felelőtlen, puskával, revol verrel és bombákkal gyilkoló ultra jobboldali fiatalokat, a né met pszichológusok meghívták „lelkizni”, a szociológusok pedig kérdőíveket tettek eljük és ud variásan megkérték, hogy tölt sék ki. Csak mellekeseen jegyzem meg, analfabetizmus miatt a ki töltés egy része elmaradt...

Röviden: semmi rendőrség, terro r-ellenes különítmény, verés, bezárás, kitiltás, hanem lelki zés... A pszichológusok megállá pitották, hogy a horogkeresztes jelvényt viselő, régi egyenruhába bujt neo-náci legények „tulnyo mó többsége frusztrációban szen vedő, lelkibajokkal küzdő lény”. Azt is megtudjuk, hogy a lelki elemzésben résztvevő 32 gyilkos jelölt átlagéletkora 21 év, intel ligencia foka az átlagnál alacson yabb, műveltségük minimális. Azt is közlik velünk, hogy „erő sen befolyásolható, emocionális alkatu jellemek. Még ma sem fo

A HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

PETACH TIKVA

Okt. 14-i Jeruzsálemi — cseppkőbar lani kirándulásunkra, minden hely el fogott! Okt. 21-én: szerdán teljesen azonos programmal, 140 sekkelert: meg ismételtük kirándulásunkat, a cseppkő balangba, a Nyugati Falhoz és a Jád Vásm-bel Jegerre fel. Elővetel: Okt 20-án: 4. vasárnap: Klein Lacinál, Petach Tikva, — Mohiliter u. 11. Leichter Ell. fogadja Ont, az Aluf ma gvar espressóban! Allenby ut negyven évvel. Telefon: 659-221! Jelentkezzen m előbb!

MÁRAI SÁNDOR:

AZ IGÉRET FÖLDJÉN

Poljakoff idéz könyvében egy zsidó anekdotát: Cromwell nem szívelhette a zsidókat és nem akarta őket beengedni Angliába. Az érdekelt zsidók fölkeresték a minisztert és így szóltak:

„Ó Cromwell te ellensége vagy a zsidóságnak. Igazad van. Szeretnéd, ó Cromwell, ha a zsidó nép kipusztulna a világról. De írva van az Írásban, hogy a zsidók csak akkor fognak kipusztulni, ha előbb szétszóródnak az egész világon. Hogyan pusztulhatnak el, ó Cromwell, a zsidók, ha nem szóródhatnak előbb szét az egész világon? Be kell engedned őket Angliába, ha azt akarod, hogy szétszóródjanak s aztán elpusztuljanak.”

Cromwell meghajolt az érvelés előtt és beengedte a zsidókat Angliába. Három évszázaddal később egy másik angol miniszter módot ad a zsidóknak arra, hogy hazatérjenek őseik hazájába. A mozgalom óriási méreteket ölt. Lelkes zsidó újságírók beutazzák a Szent Földet és őszintén átértzett lelkesedéssel, meghatott lírai könyveket írnak a Zsidó Nemzeti Államról. Ha résztvevője valaki a mozgalomnak, indokolt ma is e meghatott lelkesedés. Ha kívülről nézed, látod ezt és azt, ami most, az elmúlt esztendőket után, kevésbé megható, s talán alkalmas arra, hogy a későbbi zsidó nemzeti állam iskoláiban történelmi órák egy kései nemzedéknek, mint gigantikus honfoglalást tanítsák; de sokban alkalmas arra is, hogy a mozgalommal szemben — éppen zsidó szempontból — aggodalomnak és félelemnek adjon helyet.

Az angolok álláspontja egyszerű, s az események kezdik igazolni ezt az álláspontot: „második Gibraltárt” építeni a Földközi-tenger mellett, az arab népek tengerében, a Suez-kanális, tehát India védelmére, s arra az esetre, ha „Anglia életstára” veszélyben forogna, s ha Kairó és Mosszul között egyszer megárad és kiönt a mohamedán tenger, legyenek a zsidók azok, akik gátat emelnek Anglia érdekeinek védelmére.

Erre a célra volt és van szükség egy zsidó Palesztinára, mely hálás lesz Angliának, s szemöldökfa lesz a recsegő, ropogó épületben, ahol az egyik lakosztályban Anglia, a másikkban — Szíriában — rövid ideje Franciaország rendezkedett be, s ahol új és hivatalos vendégek izgatják a lakókat a háziurak ellen: Moszkva ügynökei.

A terv és az elgondolás nem volt rossz; volt benne nagyvonalú üzletieség, mint minden angol politikai elgondolásban, amely szívesen lead valamit a haszonból az üzletfeleknek, ha muszáj. Talán két föltevessel tévedett Anglia: az egyik, hogy alabecsülte az egyiptomi nacionalista mozgalmakat, a másik, hogy túlbecsülte a zsidók buzgalmit és lelkesedését a Nemzeti Állam felépítése körül; mert akik ott vannak, buzgók ugyan és építenek. De akik nincsenek ott, azok nem buzgók, nem is jönnek, nem is építenek.

A világon állítólag 14 millió zsidó él. Palesztinában 120.000 zsidó él; * helye lenne (Transzjordániát nem számítva) két-két és félmilliónak. E 120.000 zsidóból alig 50.000 a mozgalomnak munkása, nagyobbik fele mindig is ott élt, nem hajlandó elhagyni a ghetót s a Zsidó Nemzeti Állam szempontjából nem számít sokat.

Ez a félszáz ezer zsidó az első években tömegesen érkezett ezres és tizezres tömegekben; 1926-ban, ottlétemkor, áprilisban a mozgalom kilencedik esztendőjében a bevándorlás megakadt, megállt; 1926 januárjától áprilissig összesen 60 zsidó „chaluz” érkezett Palesztinába.

50.000 chaluzal pedig meg lehet hatni a világot; de nem lehet sem „második Gibraltárt”, sem új Palesztinát építeni.

* Ez adatok 1926-tól valók. A legutolsó évek eseményei, így különösen a németországi zsidóellenes mozgalmak lényegesen megváltoztatták a palesztinai zsidóság adatait.

1939 szeptember elsejének dátuma...

A VÉRES BÉCSI SZOMBAT UTÁN

Egyébként is, az évfordulók emlékeit mindinkább kiszorítják a történelem eseményei. Ehhez tartozik a „bécsi véres szombat”, a zsidók elleni gyilkos arab támadás. A német újságok zöme ele-

Cromwell fülét vakarná: Anglia másodszor is elszámitotta magát a zsidókkal.

Nagyszerű dolgokat láttam Palesztinában, csodálatos lendületet, hősiességet teljesítményt, odaadást, idealizmust; csak egész idő alatt nem szabadultam az érzéstől, hogy kiállítás szemlélője vagyok, s e kiállítás jövedelme nem fedezi a költségeket.

Mert a költségek kegyetlenek. E válságnak külső és belső okait odalenn mindenki tudja. Csak a válságot nem akarja elismerni senki; ami érthető. A Zsidó Nemzeti Állam ma kísérlet üvegburában; amit a kémszőben látni, nagyon szép, nagyon érdekes, nem kételkedem benne, hogy az ötvenezer zsidó, akik államot játszanak, ott is maradnak, gyerekestül és magukra hagyatva s talán a végén valahogy meg is élnek. Lehet, hogy az, ami odalenn történik némi változtatásokkal életképes is. Csak éppen nem a Zsidó Nemzeti Állam.

A mozgalomnak évente legalább 5 millió egyiptomi font (25 millió dollár) a szükséglete: átkozottul sok félszáz ezer embernek, akik hozzá még kivétel nélkül mind rosszul és szegényen élnek. Ez összeg egyötödét ma talán már kiesalja a földből, a narancsfákból, a Holt-tengerből, Ruttenberg villanyos műveiből maga a „vállalat”. Marad ar óriási kérdőjel, az óriási hiány. Ezt a hiányt hivatott összeadni évről évre a világ zsidósága.

Az első évben összeadta. A második, harmadik negyedik évben már csak félig adta össze. A középeurópai pénznemek összeomlása, a gazdasági világválság oka volt a lanygulásnak. Az utolsó években már baj volt: az angol szubvenció csak nem akart csöpögni, s a világ zsidósága mindegyre kevesebb pénzt adott Cion felépítésére. A gazdag zsidók New Yorkban és Kalkuttában inkább vilálat építettek, mint Ciont. Adtak egyszer, adtak kétszer, aztán nem adtak. Cion mérlege egyszerre rosszul állt.

Perselyekből nem lehet államot építeni. Lord Balfour valahogy úgy képzelte el, hogy a zsidók e kürtjelre, híres levelére, rohanni kezdenek a Cionista Világszövetség pénztárai felé és két kézzel dobálják a nemzeti alapra a fontmilliókat. Mikor nem így történt, Anglia visszahívta a zsidó kormányzót, Sir Herbert Samuelt, s leküldte a helyébe lord Plumert, aki nem zsidó ugyan, de iparkodik jó viszonyban élni az arabokkal is.

Ezt az államot úgy kezdték építeni, mint Texasban egy várost.

Mindent egy nap alatt: Tel Avivot, a telepeket, vasutakat, utakat. Míg volt pénz. Európától megundorodott fiatal zsidók tizezrével érkeztek Jaffába, követ törtek, kosarakban cipelték a földet a hegyekre, erdőt ültettek, mocsarakat csapoltak le. Mind maláriások még ma is s nagyon gyakran megrendítő hittel hisznek e munkában.

Nagyon sokan kiábrándultak, elfáradtak. Az anyagi támogatás elmaradt. Egy államot nem lehet könyöradományokból eltartani; s a világ zsidósága nem érezte kötelező adónak ez adományokat.

Egészén különös, ami odalenn történt, s amit azok, akik odalenn élnek, nem tudnak meglátni: új, nagy, modern ghetto alakult az arab tömegek között Palesztinában.

Ebben a ghetóban van villanyvilágítás, egyetem, muzeumok és más szép dolgok. S ghetóban a lakosság nagyobb fele nem kereskedelemből és talmudmagyarázattól, hanem földművelésből él. Ebben a ghetóban a zsidók szabadnak érzik magukat, fölemelt homlokkal járnak atyáik földjén s nem veszik észre, mint zárul körülöttük össze, bel- és külpolitikai okokból, megint egyszer az arab gyűrü, s ök maradnak egymás között, a legtisztább tenyészetben, a ghetóban, ahol nincs ugyan zsinagóga és tóra, nincs vallásosság és sárga folt, — de az egész, különös elszigeteltségében, mégis ghetto. Körülötte a világ. S akik benne élnek a ghetóban, nem hajlandók másról tudni, vagy megszöknek. Középut, módzatok nincsenek.

(Folytatjuk)

zúk van-e az izraelieknek amikor az osztrák kormányt elnéző magatartással vádolják, vagy sem? Egy kis vidéki lap pedig így szó hajtott fel „Bécs közel van hozzánk, de mi éberőbbek vagyunk és reméljük, hogy minálunk nem történhet meg ilyesmi”. Igaza van, százszázalékosan igaza van a lapnak! Németország nagyrés zében már nem történhet meg hasonló támadás. Már azért sem,

mert szombatoként nem tartanak Istentiszteleteket, sem bármicvét. Nincs, aki tartsa — NINCS ZSIDÓ. Pedig volt s még lehetne, de nincs. A mai PFSz véres munkáját el végezték a régi SS-ek. Ma már csak a német temetőben vannak tömegével zsidók, no meg ott szállnak fent, az ég peremén. Csak emlékeztetni tudnak bármicvét tartani sajnos már nem...

AZ
— H
áter? J
gam an
lettem.
érdekel
lekkel
— M
chiatria
ben elő
voltam
elmekör
Néhány
Tel Hás
én neve
riai os
már ny
szereser
magánp
— A
tek ki e
a minős
kozom f
— H
jutott-e
Freudot
Vannak
tifreud
dal fogl
teleivel
— V
mely sz
korolt h
a munk
nyei. Ez
lönben e
intenzív
mos köl
dóssal t
rom óta
„EGY
— Ne
tilával s
álltam f
lálág, d
dó orvos
Attila”
„Egy zs
tot” sor
volt ez
barátom
él, világ
ron is m
jén ő m
nak és e
ven péld
egyetem

Interjú a 80 éves Kulcsár István professzorral:

Az a «pszichi», aki sokat foglalkozik önmagával...

Irta: BENEDEK PÁL

— Hogy mióta vagyok pszichiáter? Jóval régebben vallom magam annak, mint amióta orvos lettem. Tizenhat éves korom óta érdekel mindaz, ami az emberi lélekkel összefügg.

— Magyarországon több pszichiátriai osztályom volt, Izraelben előbb egy ólétábor orvosa

voltam 1950-ben, aztán az akkori elmeorvos igazgatója lettem. Néhány év múltán átkerültem a Tel Hásomér-i kórházba, ahol az én nevemhez fűződik a pszichiátriai osztály megszervezése. Ma már nyugdíjas vagyok, de rendszeresen bejárók, mint ahogy a magánpraxisomat sem adtam fel.

— A hatvanas években neveztek ki egyetemi tanárnak. Ebben a minőségemben máig is foglalkozom fiatal idelekgógyászokkal.

— Hogy a lélekgógyászat túljutott-e Freudon? Azt hiszem, Freudot nem lehet megkerülni. Vannak freudisták és vannak antifreudisták, akik szintén Freuddal foglalkoznak, miközben a tétellel vitatkoznak.

— Van egy olyan vélemény, amely szerint az irodalomra gyakorolt hatása nagyobb volt, mint a munkássága lélektani eredményei. Ezt én nem fogadom el. Különben az irodalommal mindig is intenzív volt a kapcsolat. Számos költővel, íróval, irodalomtudóssal barátkoztam medikus-korom óta.

„EGY ZSIDÓ ORVOSTÓL KAPOTT...”

— Nem, ez tévedés. József Attilával szoros baráti kapcsolatban álltam fiatal korától tragikus haláláig, de nem én vagyok az a zsidó orvos, akire egyik — „József Attila” című — versében utal. „Egy zsidó orvostól kapott kabátot” sorával. Dr. Gajdos Alfréd volt ez az orvos, nekem is drága barátom. Most Franciaországban él, világhírű enzim-kutató. A nyáron is meglátogattam. Annak idején ő mutatott be József Attilának és első verseskötetéből negyven példányt én adtam el a pécsi egyetemem...

— Akkora szívesen emlékezem. Hét éven át dolgoztam az egykori várbörtön falai között létesített elmeorvosban, s a törzsi problémával ott találkoztam először. Fordított előlélyi törzsi megkülönböztetést érvényesítettem, mert az Akkóra érkező askenázi ember, ha történetesen tudott írni-olvasni, már azt ambicionálta, hogy osztályvezető legyen a város házában. Ezzel szemben az afrikai zsidó intelligencia képviselői nagyszerű segítőtársaim voltak.

— Természetes, hiszen magyar zsidók nélkül elképzelhetetlen egy ilyen intézmény. Két emberemet említem meg. Az egyik Klein Egon volt — korábban labdarúgó edző Erdélyben —, aki fejébe vette, hogy csapatot szervez a betegek közül. Én nem hittem a dologban, de sikerült.

Még jobban, mint bárki elképzelné, mert Egon nem csak labdákat rugni tanította meg őket, hanem emberi értelemben is foglalkozott velük. Emberileg magasabb szintre hozta fel a csapat tagjait. Alig egy év múlva 8:1-re verték meg az akkori válogatotottat.

BETEG SZOBRÁSZOK

— A másik magyar-zsidó munkatársam szőlősi bácsi volt — az intézetben csak bácsinak becézte mindenki —, azelőtt képművészeti főiskolai tanár. Ő megtanította szobrászkodni a betegeket. Előbb nem is tudták, mi fán terem, csak üres tekintettel bámulták az agyagot, de végül is kiállítást rendeztünk a munkáikból, ami nem a legnagyobb csoda.

— Hogy mi a legnagyobb esoda? Az, hogy eladtuk ezeket a szobrokat...

— De mennyire ismerem ezt a laikus kifejezést. Pszichi. Talán a legelső héber szavak egyike, amelyet az új olé megtanul. Függetlenül attól, hogy a páciens az illető, vagy pszichiáter. Megpróbálok komoly meghatározást adni. Minden ember kettős életet él. Van egyéni élete és benne él a családban, a társadalomban. Kialakul egy arány, megnyit foglalkozik önmagával és mennyit mások — a család, a rokonok, a munkahely, a baráti kör tagjainak ügyeivel. Nos, akinél túlsúlyba kerül a „magam”, az pszichi.

— Orvosi értelemben nem beszélhetek József Attiláról, mert a barátja voltam, nem az orvosa. De annyit mondhatok, igaza van a már említett versében. Jól határozta meg önmagát, mert „szeregett enni és egyben-másban Istenhez is hasonlított”.

— Történetek a pályafutásom tapasztalatairól? Szívesen elmondok egyet-kettőt. Annak idején az igazságügyi kormányzat felkért, hogy vizsgáljam meg pszichiátriai szempontból Adolf Eichmann-t,

aki izraeli börtönben ült és ítélet-hirdetésre várt. Egyszer megkérdeztem tőle, hogy volt-e valaha lelkiismeretfurdalása. Azt felelte, hogy volt. Az iskolában, ha nem csinálta meg a leckéjét. Egy más alkalommal meg azt kérdeztem, mi a véleménye Pontius Pilátusról. Felcsillanó szemmel felelte, hogy azonos a helyzetük, mert ő is parancsot hajtott végre és elmondhatja szintén: „Mosom kezimet”. Ráműttem tévedésére, illetve arra, hogy némi fogalomzavar van az álláspontjában. Csak bólogatott, majd így szólt: „Igaz, hisz tulajdonképpen Pontius pilátus csak a rómaiak palesztinai gaulciterje volt...”

— A vészkoszrak idejéről szeretnék elmondani egy történetet. 1944-ben fiúgyermekünk született. A feleségem elment egy pesti helyszerezhöz és kérte, hogy küldjenek fel hozzánk egy pesztonkát. Megérkezett egy nagyon helyes falusi lányka. A feleségem elbeszélgetett vele és megállapította, hogy a lány hiába próbál a nép zamatos nyelvén beszélni, nem az, akinek látszani szeretne. Itt-ott idegen kifejezéseket, elvont gondolkodásra valló szókapszátokat használt. Vagyis kiderítette, hogy egy szerencsétlen bujkáló zsidó lány.

KI AZ UDVARLÓ?

— A feleségem elhatározta és engem is beavatott, hogy nem szólnak a lányunk, mert ez által csak csökkenne a biztonságérzete. Csak azon csodálkoztunk, hogy a mi kis pesztonkához egy faramagatlan falusi legény jár. Ahogy akkoriban mondani szokták — igazi tahó volt. Fureszállottuk, de nem szóltunk egy szót sem. Közben nyár lett, s egy nap látom, hogy a mi kis pesztonkánk valahová készülődik. Hová megy — kérdelem, mire elmondja, hogy a strandra készülődik. Ekkor behívtam a rendelőmbé, leültem

és feltártam, hogy mi tudjuk, ki ő, s feltűnik, annál is inkább, mert nekünk magunknak is van némi félálalónk. A kislány szemé könnyes lett, s elmondta, hogy falusi zsidó lány, amit mi különben is tudunk. Abban az őszinte pillanatban megkérdeztem tőle, hogyan járhat egy olyan egyszerű fiúval, aki naponta triciklivel érkezik hozzá, vagyis — megint csak akkori szóval — tróger.

— Hogy mit választott? Közlebb hajolt a fülemhez és elmondta, hogy az ő udvarlója — jösszével a völgyébe — szintén zsidó. Sőt nem csak zsidó, de jesiva-bocher, aki nagyszerűen alakítja a szerepét. „Ha újra itt lesz, küldje be hozzám” — kértem és már aznap délután megismerkedtünk. Elmondta, hogy egy vidéki jesivában tanult. A böcherek közül heten feljöttek Pestre és dolgoznak valamennyien. Igyekeznek megmenteni a bőrüket. Arra kértem, tanítsen engem Talmudra. Legközelebb hozott magával egy traktátust — a „Béca” kötetet —, s attól kezdve rendszeresen foglalkozott velem.

— Hogy sikerült-e túlnélni a vészkoszrakot? Szerencsésen sikerült. Közvetlenül a felszabadulás után elvette a mi kis pesztonkánkat és alijáztak. Az egykori pesti tróger most a Bank Hámizráchi egyik jeruzsálemi fiókjának az igazgatója...

— Hát persze, anekdotikus történeteim is vannak. Egyet elmondok. A hajtási jogosítványt elég későn, 60 éves koromban szereztem meg. A vizsgán egykedőre ámentem, de még nem volt gyakorlatom a vezetésben — hogy finoman fejezzem ki magam. Nos, egyszer utazás közben elkövettem egy kis hibát. A szemközti robogó kocsi sofőrje kiugrott és dühösen kiáltott felém: „Idiot!!!” En nem vesztettem el a nyugalmamat. Szépen kikászálódtam a kocsiából és így szóltam az ipséhez: „Kedves barátom, én pszichiáter vagyok. Hogy ki az idióta, azt én döntöm el...”

JÓZSEF ATTILA

Vidám és jó volt s tán konok,
ha bántották vélt igazában.
Szeretett enni s egyben-másban
Istenhez is hasonlított.
Egy zsidó orvostól kapott
kabátot és a rokonok
ugy hívták: Többé-itt-ne-lássam.
A görög-keleti vallásban
nyugalmat nem lelt, csak papot —
országos volt a pusztulásban,
no de hát ne busuljatok.

— Még egy részlet van hátra és a miénk a készülék!

MEZEI ANDRÁS IZRAELI JEGYZETEI:

1. Pirospan veszélytelenebb?

Néhány héttel ezelőtt Izraelben járt Mezei András, a neves magyar-zsidó költő és közíró, a budapesti „Élet és Irodalom” című heilap belső munkatársa. Mezei András három riportból álló sorozatban foglalta össze izraeli élményeit. Az Uj Kelet átveszi és közli a lírai riportokat.

Minden idegen nagyvárosban az első nap, az első sétán a hatalmába kerít a „Jancsi és Juliska”-félsz, mert a kíváncsiság mind beljebb sodor. A legszívesebben kenyeremorszát szórnék, hogy a káoszról a kiindulólhelyemre visszatálaljak. Nemcsak az ismeretlen utcák labirintusa vonz és taszít — a közlekedést is rettegve tiszteltem: hogyan? Miként szabad itt közlekedni? Hogyan kell az utcán átmenni? — kérdeztem, miközben láthatom a Dizenhoff ut villanyrendőreit Tel Avivban, a meglehetősen zsúfolt forgalmat. — Átmenni? — ismétli magában a kérdéseimet Jáo—Keszt Itamár, a költő, természetesen zöldbén, de pirosban biztonságosabb”. — Én pedig Itamár arcvonásából szeretném leolvasni: viccel-e velem vagy máris az izraeli élet praktikumáról mondott valami lényegeset? A tengerparti nagyváros nyugodtnak látszik, olyannak, mint egy önfeledt fürdőzőhely, holott a világlapok főcímei szerint itt feszültség, már-már pokol van. Egész Izrael a „pirosban” akar áthaladni a libanoni „rakétaválságon”. Begin agresszív nyilatkozatait idézik az újságok, s bennük, mintha az egész három és fél millió „nemzet” a „nemzetközi tilos jelzésben” haladna, háborúra várva.

Itamár, a költő azonban már mintha el is felejtette volna az életet. A déli melegben nekivág egy-egy járóló a pirosnak. Ilyenkor még csak túlköls, szóváltás sincs, se fékek csikorgatása. A világ legtökéletesebb népe, úgy látszik, hogy a léghűtéses autóbuszokban, Mercedesekben, japán autósodákban is kénytelen megadni a forráságnak azt, ami a forráságé.

Itamár Ilyés Gyulát fordított. A verset szeretné felolvasni nekem héberül, hogy hangzik számomra a Nem menekülhetsz, úgy is mint antológia cím. Fáláfelt vásárol a Dizengoff center sarkán, nem messze saját könyvkiadó vállalatától, mely a második legnagyobb szépirodalmi könyvkiadó vállalat Tel Avivban: egy terem. Szuterén szoba a Bár Koch Bá utcán. A „fáláfel” jó. Egy erszényszerű lángos, amit megtömnék kis meleg szójababból készült pogácsákkal meg zöldséggel, akár egy bukszát. De minden más hozzávalót: törökparadicsomot, paprikát, thínát, vagyis izletes szószoikat szabadon választhatja a vásárló a pultról, hogy minden falat után a fáláfelt nyakon önthesse.

Kis magyar versantológiát ad ki Jáo-Keszt Itamár költő és könyvkiadó a könyvhétre. Ezt hozta el mint meglepetést, holott kissé balra fölöttünk már a merénylet pillanatában látni a pápát, egy színes magazin címlapján. A villanásnyi kivágatot a mozgóképből, amit a világ csaknem mindenütt láthatott tegnap este a képernyőkön. A lenyákló fej a fájdalomában, az éppen erejét vesztő izontzat, hogy már tartják is kétoldalt... — Pedig épp most fog megjelenni a pápa verseskötete — mondja Itamár. Héberül? Mi az, hogy „pedig”? — A merénylet és a várható könyvsiker pillanatokig a magyar antológia elé tolakszik, hol-

ott az igazi szennáció a számomra Itamár kiadóvállalatának létszáma: két fő. De ha hosszabban időzik valaki a szuterén teremben, még az is kiderülhet, hogy ötvenszázalékos tévedés ez is, mert Itamár nővére köti a szerződéseket, ő tárgyal szerzőkkel, nyomdakkal, ismert személyiségekkel és dilettánsokkal. Átnézi az imprimaturákat. Telefonál. Itamár mindezt kissé álmotagabban végzi. Most látom Radnóti kötetét héberül. A verseket fordította Jáo-Keszt Itamár. Karinth Frigyes: Tanár úr, kérem. — Veszik is? — Általában a magyar költészet szeretik — mondja Itamár —, de a Karinth-féle Tanár ur, kérem a nyakunkon maradt, mert mindenre számítottam, csak arra nem, hogy a gyerekek végül itt nem értik: miért kell félni a tanártól? — „Nem értik?” — Nem értik. — „Furcsa, hogy nem értik.” — „Akkor tehát a tanárok félnek?”

— Hát inkább...”
Itamár érzi, hogy nem hiszem el igazán ezt a kiadói sikertelenséget. Titokban, a szívem legmélyén talán még henccegének is tartom. És egyáltalán a könyvkiadót se hiszem el, azt, hogy ebből az alagsorból havonta négy-öt verseskötet kerül a könyvpiaçra, úgy mellékesen, a regények és más kiadványok sorában. Hogy igazam van, azt lassan egy fokozatos kibontakozó rémtörténet is igazolja: a pápa verseskötetét, mely angolul és héberül fog megjelenni, egy gyerek-gyilkos illusztrálta, akiről később derült csak ki, hogy gyerekgyilkos... Igen, Itamár, igen, elhiszem, de ha ez így van, miért nem dobod ki a piacra máris a könyvet? — Itamár nem hallja. Egy marokkói származású izraeli költő verseit olvassa, melyek a mediterrán kultúra dus kebleire illeszkednek a kis Izrael ajkát, mint édesanyáéra, szakítani végre az európai kultúra „idegenségével”, akár az angol, a francia, a magyar nép vagy épp a pápa költészetével.

És reggelire — délelőtt tíz óra van — nekem ez épp elegendő, ezekben a forró napokban háborúra várva — bucsuzom. Magamban elhatároztam szilárdan: át fogok menni a pirosban. Igen. És máris egyedül sétálok végig a Ben Jehudán. Látom a palesztin gumicsónakok viziót tarajzó tengert, a turistáktól zsúfolt szállodasort. Dános Miklós között rám, aki nyáron itt, telen Hannoverben írja az újságot: „Ha ma este nem tör ki a háború, akkor talán megusszuk”, mondja két közsónés közt. Pedig a valóságban a piros a sárgával együtt világít itt is minden utkereszteződésben. A piros-sárga után következik a zöld jelzés. Lehet, hogy nagyobb hártorság — kérdezzük a politikusokat — zöldbén menni át?

A HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

HAIFA
ÜNNEPI FELHIVÁS
Haifa és vidéke magyarajku testvéreinkhez.
Mint minden évben a nagyünnepek előtt ezidén is megrendezték a J I Z K ÖR akciónkat, amely azt a nemes célt szolgálja, hogy megkönyvise az arra rászóruktaknak az ünnepekkel járó fokozott inflációs kiadások elviselését.
Felkérjük a Magyarajku Jisuvot hogy nemes adományait szíveskedjenek eljuttatni a HOH Haifai helyszereport irodájába Pevsner 2, pentek kivételével, d. e. 9-11 között vagy posta csekken számlánkra 4-2273-5, hogy módunkban legyen a segélveket idejében kiosztani.
Egyben kívánunk inddannyuiknak a Jisuvban és a Golóban élő testvéreinknek békés, boldog, meglegedett új évet. A HOH elnöksége nevében: Dr. Deutsch P. Székely S.; A HOH Szociális bizottság: Hammer Mirjam; Az Idősebbek klubja nevében: Kovács Aladár, Rosenthal Kató.

«Dávid és Éli» triszek

AKCIÓ!!!

KÜLÖNLEGES ÁRAK AZ ÜNNEPEKRE

Részletfizetési lehetőség.
ERKÉLYEK BEZÁRÁSA,
TUSSOLÓ-FÜLKÉK,
TETŐK, stb.

TELJES JÓTALLAS, KIVÁLÓ MUNKA

Tel.: 03-907685

★ Az ünnep alkalmából virágosokor tiszta szívből ★

PÉNTEK

- 15.00: HEIDY A HEGYEK LÁNYA IV: „Heidy és Peter”
- 15.25: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE
- 17.32: Arab játékfilm
- 20.00: A SZOMBAT FOGADÁSA
- 20.15: HANGOS HETI HIRADÓ
- 21.15: „KELLEMEK SZÓRAKOZÁST” — Meni Peér és vendégei
- 22.15: „NŐI SZESZÉLY” — Krimifilm, amelyben a hősnő ipari titkokat igyekszik megszerezni s ehhez sikerül megnyernie egy férfi segítségét, aki állandóan változtatja személyazonosságát — Főszereplők: Dorris Day és Richard Harris.
- 23.50: Egy mondat a Szentírásból. Hírek.

ISKOLATEVÉ

- 8.15: Könyvészet
- 9.00: Számítan a 6. oszt.-nak
- 9.35: Csodák
- 10.00: Természetrész
- 10.30: Zeneóra
- 11.00: Judaisztika
- 11.30: Műsor Ros Hásánára
- 12.30: Régi hangszerek
- 14.00: Szabadegyetem

SZOMBAT

- 18.02: AZ IGAZI BARÁT — „Az utolsó büntény”
- 18.30: DOKUMENTUMFILM egy természeti rezervátum vezetőjéről
- 19.00: KÜLFÖLDI SZÓRAKOZTATÓ MŰSOR
- 20.00: A SZOMBAT KIMENE TELE — Ros Hásánai imák szefárd szindarabokban
- 20.30: MÁBÁT HIRMAGAZIN
- 21.00: SPORTHRADÓ
- 22.00: DALLAS — „Mi történt Baby John-nal?” (II. rész) — A rendőrség keresi a csecsemőt és elrablóját, de a rejtélyt végül is az Ewing család oldja meg.
- 22.50: QUINCY — „A beteg mindenek felett”
- 23.50: Egy mondat a Szentírásból. HÍREK

1981. szeptember 25. péntek 5741. Elul 26.

I. MŰSOR

- 7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistáknak, 12.05: Kamarazene, 13.00: Könyvi és klasszikus, 14.10: Gyerekeknek, 15.00: A szombat fogadása, 16.05: Dvorják művek, 17.00: Irodalom, 19.30: Oléknak, 20.05: Péntek esti hangverseny, 23.00: Bruno Walter élete, 0.10: Szavak és hangok, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

- 8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Balesetmegelőzés, 12.30: Sporthíradó, 14.10: Még egy hét, 16.10: Érdekes emberek, 17.05: Külpolitika, 18.05: Interjú, 19.05: A héten történt, 20.05: Ima és dal, 21.05: Spanyol románcok, 22.05: Fényszóró, 23.05: Párbeszéd, 0.10: Új hanglemezek, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

- 9.05: Reggeli ünnepség, 11.05: Hazulról, 12.05: Sofőröknek, 14.05: Péntek délután, 15.05: A Beatles története, 16.05: Megemlékezés, 17.05: Látogatás Chederán, 18.05: Sajtókonferencia, 19.05: Koncert, 21.05: A gyepen, 23.05: Jazz, 0.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

A HAIFAI MOZIK MŰSORA

- ORAH — A POSTÁS KETSZER CSENGET
- ARMON — ÖRÜLET
- ÁCMON — HOGY KELL MEGBOLONDITANI A TANÁROKAT
- RON — NINGA
- AMPHI — SZÉGYENLŐSEK

A NYARI RAKTÁR KÜLÖNLEGES KIÁRUSÍTÁSA

- Férfiingek 80.— sekel
- Férfi pizsamák 100.— sekel
- Női bluzok 40.— sekel

Everfix, — Jenny Jacques

rechov Montefiore 16/a, a Kolbo Sálom mellett reggel 8-tól délután 5-ig.

1981 szeptember 26, szombat 5741. Elul 27.

I. MŰSOR

- 8.05: Művészelemek, 9.00: A tudomány világa, 9.25: Hangok és árnyak, 10.30: A jeruzsálemi szimfonikus zenekar felvételeiből, 12.05: Hangjáték, 13.35: A szín ház világa, 14.10: Gyerekeknek, 15.00: Kamarazene, 15.40 Könyv szemle, 16.30: Berlioz élete, — 17.35: Oléknak, 20.05: Kamarahangverseny, 23.00: Szlichot imák, 0.30: Éji zene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

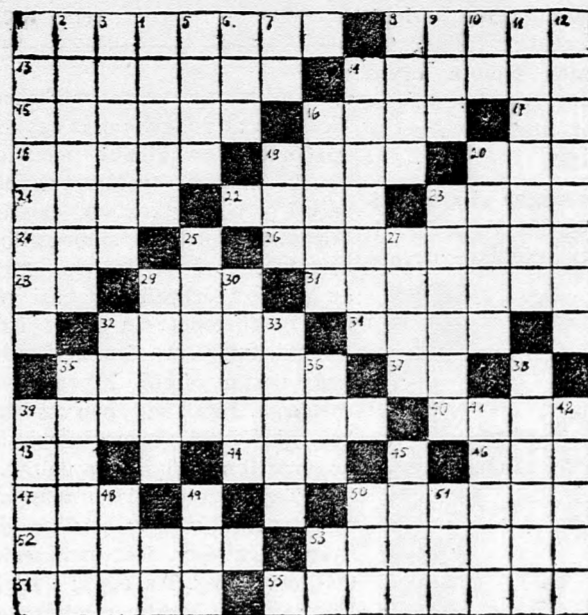
- 8.05: Kedvelt lemezek, 9.05: Humoros számok, 11.05: Szórakoztató műsor, 12.05: A törvény székről, 13.05: Hanglemezek, — 15.05 Az ezeregy éjszaka meséi, 16.05: Futballmérkőzések eredményei hanglemezekkel, 18.30: Az ügy elintézés alatt, 19.05: Közelkeleti magazin, 20.22: Dallamok, 20.45: Sporthíradó, — 22.05: Mólavé málká, 23.05: A rádió, tévé és sajtó kulisszái mögött, 0.10: Dalok egy témára, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

- 8.05: Csodás dalok, 10.05: Nyári mosoly, 11.05: Az elmúlt év héber dalai, 13.05: Interjú, — 14.05: A Beatles története, — 15.05: Régi kedvelt dalok, 16.05: Zongoraszármok, 17.05: Beszélgetés katonákkal, 18.05: Történelmi perek, 19.05: Slágerek, 21.05: Hagományok, 22.05: Könyvi és klasszikus, 23.05: Rege és valóság, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

PÉNTEKI

KERESZTREJT VÉNY 441

VIZSZINTES: 1. János-Pál merénylőjének neve 8. Romániai légitforgalmi vállalat. 13. ...Testvérek, (budapesti könyvkiadó vállalat volt) 14. Önvédelmi sport 15. Amerikai vadkutya 16. Val-vel, angolul 17. Teley Samuel 18. Névelős vadállat 19. Tréfa (ékezet) 20. Kezdődő pocak 21. S-sel: szoba jelzője lehet 22. Adriai szél 23. Tárgy, ékezettel 24. RPY 26. Külföldi árut hozat be 28. Arad egynemű 29. Héber piac 31. Pödörni 32. Vádlott igéje 34. Babféle (S=Sz) 35. Név a cionizmus történelméből 37. Idegen névelő 39. Északafrikai függetlenségi mozgalom 40. Akta 43. Fény héberül 44. Vörös vérejték angol rövidítése (Red Blood Cells) 46. Olga becézve 47. Könyvrész 50. Keselyű-fajta 52: Archeológiai munka 53. Baráti ál-lam (?) nagykövete 54. Kertben dolgozik 55. Nemrégiben nyugalmazott rendőrtiszt

BEKÜLDENDŐ

VIZSZINTES: 35, 39, 53 FÜGGŐLEGES: 1, 11, 12. A pénteki 98. szám helyes megfejtései

- Vizszintes: 1. Borochov — 15. Blaustein — 31. Moldova.
- Függőleges: 7. Vladivosztoki — 13. Endocrinológ — 20. Ezermester
- Nyereménykönyv: STEPHAN HERMLIN: CORNELIUS HID

FÜGGŐLEGES: 1. Börtönsziget volt 2. 13-an voltak a Vatikánban 3. Nem tökéletesen, de valahogy mégis 4. Szag is, íz is 5. Adathalmaz 6. Szde-Bóker-ben van 8. Becézett szülő, vagy nagy szülő 9. Argon és hidrogén 10.

HATALMAS KIÁRUSÍTÁS

a „MATZKIN”-nál, csak Náchlát Benjámin 44. Az egész nyári készlet, és divatcikkek, esőkabátok is.

KÜLÖNLEGES AJÁNLATUNK:

NŐI NADRAGOK CSAK 99 SEKELÉRT
SZOKNYÁK CSAK 75 SEKELÉRT
Nagy választékban ruhák, nadrágok és szoknyák kis méretekből

Egyszeri alkalom! Amíg a készlet tart!
Az üzlet nyitva egyfolytában reggel 9-től d.u. 6 óráig

UJ KELET BEJTVENYPALYAZAT 441 SZELVENY

ANGI VERA

Pal Gábor filmje

15 hetes nagy siker után

2-ik hét a SZEMÁDAR MOZIBAN — Jeruzsálem Szombattól „DAVID” Herzlia

ANGI VERA — magyar film — magyarul beszél

SWISSOTEL — ASKELON

gyorsan határozóknak

UTOLSÓ 10 SZOBA

ROS HÁSÁNARA

051-25151-2-3

HOTEL «GÁLÉJ ZOHÁR»

HOLT-TENGER

OKTÓBERI AKCIÓ

„ÜNNEPEK KÖZT”
Október 1-től október 12-ig

● Félpenzió, inkluzív kávé és sütemény d. u. 4-kor — 384 sekel + é. t. a., 560 sekel + é. t. a., helyett, teljes penzió személyenként 2 ágyas szobában. A „Gáléj Zohár” szállóban 160 szoba, 4 csillagos, kártya és televízió szoba, diszkoték, video-tape, hetenként 2 film, bingo, esti szórakozások és étterem szombaton.

„Ünnepek közti” ár az utolsó alkalom vakációra, a főszéken előtt.

RENDELJEN HELYET MOST!

Tel-Avivban — a „Gáléj Zohár” szálló rendelési irodája: Sd. Rothschild 56, tel. 03-615398, 03-625955.
Holt-tenger — „Gáléj Zohár” szálló, Jám Hámélach, tel. 057-90581.

POSTAI ELŐFIZETŐINK

FIGYEL MERE!

1981 szeptember 1-től
1 havi előfizetés
az UJ KELETRE
112.50 sekel
értékötöbbseladással

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget ezen az áron fizessék be a hónap elején.
A kiadóhivatal

Benyújtjuk vizum törvényét

MINDIG AKART UTAZNI AMERIKÁBA
Most olcsóbban — jobban.
Nálunk nemcsak jegyet kap.
CANANTOURS, tel. 229125
TEL-AVIV, Ben Jehuda 113.
Beszélünk magyarul

